

Det finns en frihet i att ge av sitt överflöd sid 2

Kyrkpressen

P2B

Torsdag 18.8.2011 • nr 33 • Lösnummer 1,10 €

May Wikström

Birthe Wingren
**Spelar teater
och murar
kakelugnar**

sid 3

**Alpha är bra
men
uppföljning
behövs**

sid 16

När ett barn dör
**”Mina armar
värkte
av saknad”**

sid 10

**Ingen nåd för prästen
i skolan** sid 13

**Biskopen i kamp mot
uppgivenhet i kyrkan** sid 6

Kp bloggar i Taizé sid 14

Kyrkoåret

to 25	kp 47	sö 28	1:a sö i advent
to 2	kp 48	sö 5 må 6	2:a sö i advent Självständighetsdagen
to 9	kp 49	sö 12	3:e sö i advent
to 16	kp 50	sö 19	4:e sö i advent
on 22	kp 51-52	fr 24 lö 25 sö 26	Julaftonen Juldagen Stefanidagen
on 5	kp 1	lö 1 sö 2	Nyårsdagen 2:a sö efter jul
on 5	kp 1	lö 6 sö 9	Trettondagen 1:a sö efter trettondagen
to 13	kp 2	sö 16	2:a sö efter trettondagen
to 20	kp 3	sö 23	3:e sö efter trettondagen
to 27	kp 4	sö 30	4:e sö efter trettondagen
to 3	kp 5	sö 6	Kyndelmässodagen
to 10	kp 6	sö 13	6:e sö efter trettondagen
to 17	kp 7	sö 20	3:e sö före fastan
to 24	kp 8	sö 27	2:a sö före fastan
to 3	kp 9	sö 6	Fastlagsöndagen
to 10	kp 10	sö 13	1:a sö i fastan
to 17	kp 11	sö 20	2:a sö i fastan
to 24	kp 12	sö 27	Marie bebådelsedag
to 31	kp 13	sö 3	4:e sö i fastan
to 7	kp 14	sö 10	5:e sö i fastan
to 14	kp 15	sö 17	Palmsöndagen
on 20	kp 16-17	fr 22 sö 24 må 25	Långfredagen Påskdagen Annan dag påsk
to 5	kp 18	sö 8	2:a sö efter påsk
to 12	kp 19	sö 15	3:e sö efter påsk
to 19	kp 20	sö 22	4:e sö efter påsk
to 26	kp 21	sö 29	5:e sö efter påsk
on 1	kp 22	lö 2 sö 5	Kristi himmelfärdsdag 6:e sö efter påsk
to 9	kp 23	sö 12	Pingstdagen
to 16	kp 24	sö 19	Treenighetssöndagen
on 22	kp 25-26	lö 25 sö 26	Midsommardagen 2:a sö efter pingst
to 7	kp 27	sö 3	3:e sö efter pingst
to 14	kp 28	sö 10	4:e sö efter pingst
to 21	kp 29-30	sö 17 sö 24	5:e sö efter pingst Apostladagen
to 4	kp 31	sö 31	7:e sö efter pingst Kristi förklarings dag
to 11	kp 32	sö 7	8:e sö efter pingst
to 18	kp 33	sö 14	9:e sö efter pingst
to 25	kp 34	sö 21	10:e sö efter pingst
to 1	kp 35	sö 28	11:e sö efter pingst
to 8	kp 36	sö 4	12:e sö efter pingst
to 15	kp 37	sö 11	13:e sö efter pingst
to 22	kp 38	sö 18	14:e sö efter pingst
to 29	kp 39	sö 25	15:e sö efter pingst
to 6	kp 40	sö 2	16:e sö efter pingst Mikaëldagen
to 13	kp 41	sö 9	17:e sö efter pingst
to 20	kp 42	sö 16	18:e sö efter pingst
to 27	kp 43	sö 23	19:e sö efter pingst
to 3	kp 44	sö 30	20:e sö efter pingst
to 10	kp 45	lö 5 sö 6	Alla helgons dag 21:a sö efter pingst
to 17	kp 46	sö 13	22:e sö efter pingst Uppbrottets söndag
to 24	kp 47	sö 20	23:e sö efter pingst Domsöndagen

Att träna sig i frikostighet

Pengar är ett känsligt ämne. Ett talesätt säger: "Låna aldrig pengar av någon du vill bevara som vän." Det känns ofta pinsamt när någon tigger om pengar eller vill sälja något till mig som jag inte alls behöver eller vill ha. Jag märker hur misstänksamheten genast slår till.

Men misstänksamheten smyger sig ibland på oss också under insamlingar för behjärtansvärda ändamål. Hur mycket av min gåva går verkligen till dem som behöver den? Det finns röster i vårt samhälle idag som vill låta misstänksamheten dra det längre strået framför vårt ansvar för nöden i världen. Inga pengar ska betalas till korrupta länder. Det är ett bekvämt försvar mot vår samvetsömhet. Men vem kan då se på de utmärklade ansiktena i hungerns Afrika eller oberörd gå förbi de knäböjande tiggarna på våra gator?

Oj, så Paulus får vädja till korintierna i andraläsningen i den här veckans text! Likt penninginsamlingarnas katastrofinformation försöker Paulus övertyga de rika korintierna om givandets glädje. Några verser tidigare talar han om "frikostighetens gåva". Han tar makedonierna som exempel och berättar om deras glädje över att få delta i insamlingen till de heliga. Ja, över sin förmåga har de gett. Paulus vädjar till korintiernas goda vilja och förklarar att det inte är meningen att man ger av det man inte har, men att ens överflöd behöver få komma de behövande till del. Det handlar om jämvikt. Idag är det du som är rik. En annan gång är det du som är den nödställda.

21.8.2011

Vi firar 10 söndagen efter pingst. Temat är "Trofäst förvaltning av Guds gåvor".

Läs din Bibel

To 18.8 Matt 9:35-10:4, Luk 11:33-36
Fr 19.8 Matt 10:5-15, Joh 18:19-24
Lö 20.8 Matt 10:16-26a, Fil 2:12-18
Sö 21.8 Ords 14:21-22, 25, 31, 2 Kor 8:9-15, Matt 25:14-30
Må 22.8 1 Kung 3:16-28, Matt 10:26b-33
Ti 23.8 Hes 3:16-21, Matt 10:34-39
On 24.8 Matt 10:40-42, Matt 19:8-12
To 25.8 Matt 11:1-19, Ef 5:15-20

Psalmsförslag

467, 247, 478, 407, 427 (N), 473:5
Psalmerna är valda av Tor Lindgård.

Dagens bön

Helige Gud,
du ger oss din värld.
Hjälp oss att ta vara på
det som du lagt i våra händer.
Du känner vår otillräcklighet.
När vi talar, påminn oss då om
att du har gett oss ordet.
I Jesu Kristi namn.

Mera om helgen

Söndagens liturgiska färg är grön och på altaret står två ljus. Kollekten är fri.

Sofia Jernström

Någonstans inom mig mår jag illa av att andra lider nöd, medan jag har allt

och mer än jag behöver. Paulus talar inte om frikostighetens gåva som en

nådegåva, som en del har fått och andra inte. Nej, han talar om den som en gåva

man kan öva sig i. Även om jag inte blåögt ger till alla som ber om pengar så vill jag inte låta misstänksamheten få övertaget över solidariteten med dem som lider nöd. Låt gå för att en del av min gåva någon gång hamnar i fel händer. För jag tror att det finns en alldeles speciell glädje och frihet i att dela med sig av sitt överflöd med ett öppet sinne.

Men jag vill också komma ihåg att frikostighetens gåva handlar om mycket mer än pengar. Det finns så mycket vi kan dela med oss av; tid, krafter och förmågor, kunskap, omsorg, ett öppet och välkomnande ansikte, bären vi plockat i skogen, gästfrihet ...

Jag känner mig fortfarande glad över den hjälpande hand jag fick i somras när mina roderlinor på kajaken gått av. Då fick jag ta emot händernas gåva. Må Gud välsigna den givaren med glädje.

När jag jämför mig med den store Givaren så har jag ingen orsak att ängsligt bevaka det som jag anser vara mitt. "Han, som var rik, blev fattig för er skull för att ni skulle bli rika genom hans fattigdom."

Ann-Sofi Nylund är kaplan i Hangö svenska församling

Goda förvaltare av Guds gåvor

Söndagens tema påminner mig om att arbeta troget i det lilla och använda mina gåvor i Guds tjänst. Jag ska spela varje psalm som om det vore första gången jag gjorde det. Varje uppgift är viktig och värd att göra bra.

Isöndagens psaltarpåskalm 119, vers 169, står det: "Herre, låt mitt rop tränga fram till dig, ge mig förstånd som du har sagt." Vi får be om vishet och förstånd i

tjänsten.

I en av söndagens psalmer, *Sänd av himlens sol en strimma, Herre över mödans dag* (nr 467), uppmanar oss psalmförfattaren att slösa med Kristi kärlek. Endast den kan ge kraft till tjänsten och det är *kraften* till tjänst som är lika med lönen.

Vi ska inte alltid vänta oss uppskattning av människor även om också det

är viktigt och roligt att få.

Som ingångspsalm föreslås psalm 318, *Min gode Gud jag beder dig*.

Den tyska titeln "Wenn wir in höchsten Nöten sein" ger oss många goda koralbearbetningar att välja på till exempel från Bachs Orgelbüchlein.

Johan Sebastian Bach har också ett annat längre koralförspel som han dikterade på sin dödsbädd.

En nyare psalm på söndagens tema är nr 466, *Herre, din dag var också lik*. Där tröstar oss psalmförfattaren med att Jesus har varit i samma situation som vi. Han var timmermannens son och kan därför förstå vårt arbete.

I psalmen ber vi om att få bli de som Gud har tänkt att vi ska bli. Då kan vi glada gå vidare, vissa om att han välsignar oss.

Leni Granholm är kantor i Vörå

Helgens texter

Första läsningen

Ords 14:21-22, 25, 31

Andra läsningen

2 Kor 8:9-15

Ni känner vår herre Jesu Kristi stora gåva: han, som var rik, blev fattig för er skull, för att ni skulle bli rika genom hans fattigdom. Det är ett råd jag ger er, och det kan ni ha nytta av, ni som i fjol påbörjade arbetet, och det med god vilja. Fullfölj nu arbetet, så att resultatet svarar mot den goda viljan – allt efter er förmåga. Har någon bara den goda viljan, så är han välkommen med vad han har och bedöms inte

efter vad han inte har. Meningen är ju inte att andra skall få det bättre och ni få det svårt. Nej, det är en fråga om jämvikt; nu skall ert överflöd av hjälpa deras brist, för att en annan gång deras överflöd skall avhjälpa er brist. Så blir det jämvikt, som det står skrivet: Han med mycket fick inte för mycket, han med litet fick inte för litet.

Evangelium

Matt 25:14-30

Birthe Wingren

”Jag är en annan skådis nu än för tjugo år sedan.”

- Aktuell med biopremiär i rikssvenska ”Jag saknar dig, jag saknar dig”.
- Bor i Illby med maken Ville och dottern Tindra.
- Börjar repetera musikalen Kristina från Duvemåla i höst.

Birthe Wingren gick på audition för musikalen Kristina bara för att få se barndomsidolerna Björn & Benny. Till sin förvåning fick hon rollen som Ulrika.

May Wikström

Skrapar man på skådespelaren Birthe Wingren hittar man en kakelugnsmurare.

– Någon karriärmänniska har jag aldrig varit. Jag hade inte tillräckligt tro på mig själv för att säga: ”Dit vill jag komma! Det vill jag göra!”, säger **Birthe Wingren**.

Det verkar paradoxalt med tanke på att de stora rollerna tycks ha trillat över henne en efter en under hennes tjugo år som skådespelare. Birthe Wingrens sångröst och tolkningsförmåga har gett henne många musikalroller. Hon har dansat i stjärndesignern **Jukka Rintalas** kreationer som Eliza i Svenska Teaterns uppsättning av *My Fair Lady* och sjungit *Evita* på Åbo svenska teater. Och trots det utstrålar hon blyghet och något av osäkerhet.

Skådespelarjobben har kommit och gått. Hon har inte någon längtan efter att ha det annorlunda. När uppsättningarna är över blir bara Birthe Wingren kvar och hon går vidare utan att bära med sig rollpersonerna.

– Ibland har jag sett på mina kolleger som skrivit och regisserat och undrat om jag borde göra likadant. Men jag tycker om att göra roller. Jag behöver kanske en roll att gömma mig bakom, säger hon.

Symptomatiskt nog fick hon en av huvudrollerna i Svenska Teaterns storsatsning *Kristina från Duvemåla* på samma sätt.

– Auditioner är ju alltid lite nervösa och jag tänkte att det inte är någon idé för mig eftersom jag ändå är

för gammal. Men jag kunde inte motstå att få se Björn och Benny när de en gång var här. De har liksom alltid funnits, skrattar hon.

Så fick hon rollen som sockenhoran Ulrika från Västergöl.

– Jag är kanske en produkt av min generation och ser mig själv som en vanlig arbetande skådis. Jag märker med de unga som nu blir färdiga att de genast söker en öppning mot filmen eller stor publik utomlands. När vi kom ut från Teaterhögskolan var det ingen som talade om att åka till Sverige.

Det låter motstridigt med tanke på att hon själv hade filmpremiär i Stockholm den här veckan som mamman i regissören **Anders Grönros** uppmärksammade filmatisering av ungdomsromanen *Jag saknar dig, jag saknar dig*.

– Det är det första och enda jobb jag har gjort i Sverige hittills. Filmen är en jättefin historia om ett tvillingpar där den ena systemen dör. Jag har rollen som deras mamma.

Murade och väntade

Just moderskapet var den verkliga livsförändringen för Birthe Wingren i och med dottern Tindras ankomst från Kina för ett och ett halvt år sedan.

– Det var stort. Hon var så efterlängtnad och adoptionsprocessen tog sex år. Det var en väldigt tung tid, säger hon.

Samtidigt med barnlöshetskrisen och den långa väntan började Birthe Wingren känna sig sliten – ”som en skådespelarmaskin”. Hon och hennes man hade flyttat ut till Illby, rivit ner och återuppbyggt en gammal folkskola och dessutom fått tre antika kakelugnar via makens släktingar. De var nerplockade och paret insåg snabbt att det skulle bli väldigt dyrt att få dem uppmurade professionellt.

”
Jag behöver kanske en roll att gömma mig bakom.

– Jag var så frustrerad över hela situationen. Tänkte att jag inte bara kan göra roller år ut och in. Så jag åkte på kakelugnsmurarkurs.

Birthe Wingren ler, roat men också stolt. Pro-

jekt Kakelugn blev uppenbart något mer än bara en handgriplig prestation. I en vecka fick hon tillsammans med en grupp mura upp en gammal kakelugn på svenska västkusten. Sen var det dags att åka hem och upprepa det på egen hand. Långe sköt hon upp murendet och gick och blängde på stenarna.

– Till slut kände jag att ”nä nu måste jag börja”!

Birthe Wingren drar paralleller till sitt skådespelarjobb och menar att hon i grund och botten är lat. Det tar ett tag innan hon kastar sig in i något nytt, men sedan är det lätt att ge sig hän.

– Jag ville inte skämmas. Jag hade ju hade varit på kurs och allt!

Murendet blev en slags kombinerad andlig övning och ren och skär plikt, men också en seger.

– Allt det där viktiga i kakelugnen finns upptill i slutskedet: rökkanal och sådant. Jag skulle så gärna ha velat börja mura uppifrån neråt, men det gick ju inte. Istället kunde jag tillbringa timmar, ja en hel dag, bara med ett enda kakelvarv för att fundera ut hur det skulle se ut upptill.

Felplacerade stenar ner till ledde till att man får riva när man väl nått högre upp. Så hon murade och

rev ... och murade om igen.

I dag står alla tre eldstäderna klara och murare Wingren bekräftar att det brinner bra i dem alla.

Okontrollerbar Gud

Birthe Wingren växte upp i Jakobstad med baptistförsamlingen Betania som central punkt. Hon är medlem av den ortodoxa kyrkan sedan flera år tillbaka.

– Jag tror inte att man kan stänga in Gud i en kyrka och säga ”här är Gud”. Därför tar jag inte avstånd från min frikyrkliga bakgrund. Men den ortodoxa kyrkan gav mig ändå möjlighet att se livet som en lång process. Jag behövde inte med näbbar och klor hålla fast vid en viss standard och livsvägen hade plats för snedsteg.

Birthe Wingren konstaterar krasst att det inte går att kontrollera Gud. Hon menar att allt tron handlar om är att försöka leva inom den insikten.

– På ett sätt låter det som om min tro blir mera komplicerad på det sättet, men jag tycker att den har blivit enklare.

Det gör också att de moraliska dilemman hon kände i början av sin karriär inte längre är desamma.

– Det var ett litet problem för mig. Men det som det hela handlade om för mig

var egentligen att komma till en miljö där folk tänkte annorlunda. Nu har jag kommit ifrån den uppdelningstro som kategoriserar vad som är synd eller inte.

För henne handlar det här med att tro inte om en renlevnadstävling.

Vad hade hänt om ...

Vad hade det blivit av Birthe Wingren om hon inte hade slagit in på teater?

– För tjugo år sedan hade jag inte vetat alls. Båda mina föräldrar jobbar inom sjukvården och det var något jag aldrig kunde tänka mig.

Med åren har hon låtit tankarna dröja vid andra möjligheter.

– Jag skulle kanske ha blivit en riktigt bra sjuksköterska eller läkare, säger hon fundersamt.

I november börjar repetitionerna för *Kristina*. Efter att den ettåriga mammaligheten tog slut har Birthe Wingren ett halvt års erfarenhet av att pussla ihop en vardag i en familj med två frilansande skådespelare. Den ser ut som för de flesta, med skjutsor och dagis. Det knepiga består i kvällsarbetet på teatern.

– Det går. Så har jag ju sett många kolleger hålla på i flera år. Vi hade dessutom turen att min man och jag jobbade vid samma teater i två olika produktioner som ju inte gick samtidigt.

För hennes del betyder det också att än en gång kasta sig in i en ny arbetsgemenskap, en ny uppsättning människor att umgås med mycket intensivt under en tid och sedan skiljas från.

– Jag tycker om det. Jag är kanske lite privat till naturen och när jag bor så här på landet måste jag anstränga mig för att inte bli isolerad, skrattar hon.

Gemensamma värden kräver vilja att avstå

May Wikström

Det är lätt att dra raka slutsatser om de brittiska upploppen som om de i första hand har handlat om frustrerade tonåringar ute efter en spänningskick. Men brittiska sociologer konstaterar att medan de våldsamma sammandrabbningarna oftast har skett mellan polisen och unga med uppdragen huva så är ålder inget ett hinder när det gäller plundring.

Både unga och gamla, män och kvinnor, svarta och vita har setts kånka iväg med stöldgods ur demolerade affärer.

Enligt sociologen Paul Bagguley från universitetet i Leeds delar dessa plundrare en vardag som låginkomsttagare och en stark känsla av att de ställs utanför glittervärlden. Samtidigt bombarderas de med reklam om konsumtionsvaror de aldrig har råd att köpa.

Konsumismens diktatur kan visa sig ha en mer fasansfull avigsida än man anat. Den ligger på lur nu i ett läge när den ekonomiska situationen på världsmarknaden väcker oro både bland ekonomister och vanligt folk. Konsumeramera-tron kan bli oändligt mycket dyrare än någon någonsin kunnat beräkna.

Om folk känner att makt-havarna försvarar värden som en majoritet inte delar finns det i dagens värld inga spärrar för myteri. Redskapen verkar välbekanta i Londonupploppen: Sociala medier tillkallar massorna, och sen är vägen igång.

Varför känns det som kändes så rätt på gatorna i Kairo plötsligt så fel i London? Det ser ju likadant ut, eller gör det? Vi är tvungna att kritiskt begrunda gränsdragningen mellan demokratikrav och ren anarki.

Bloggcitat

I dag kom jag och mina medresenärer äntligen fram till Taizé. Stället liknar inget annat jag varit på.

De yttre ramarna är enkla med låga, bruna träbyggnader och stora, vita tält med eller utan tak. Kommuniteten är naturskönt belägen på en grönskande kulle. Den öppna och okomplicerade stämningen gör den unik.

Också främlingar ler mot varandra och spontana möten uppstår titt som tätt. I matkön fick jag förklara för nyfikna kanadensare varför man pratar svenska i Finland och hur det kommer sig att vi kan engelska så bra. Omkring mig sitter folk i små grupper och pratar eller sjunger.

Kyrkpressen-redaktören Maria Wiik bloggar i Taizé

får fruktansvärda konsekvenser, vare sig det har skett aktivt eller passivt.

Ett klassutjämnat samhälle är ett närmevärde värt att sträva efter. Det kostar, men det kan vara en investering som förhindrar en ghettosering av världen. I en sådan måste de rika bygga palissader för att hålla ursinnig och exploaterad fattigdom utanför.

Att hålla fast vid tanken på ett samfund med gemensamma värden och moraliska normer har liksom allt en prislapp. Det priset ser olika ut för rika och fattiga. För bägge handlar det ändå om att avstå från något.

Men när skillnaden mellan det man trodde var värdegrunden och det man i verkligheten ser blir för stor, då välter skutan. Då tror man inte längre att det är värt att lydigt vänta och bli utan. Man skyndar att ta för sig medan man kan. I det skenet använder premiärminister David Cameron en retorik, som kanske sänder trygghetsvågor till en del av befolkningen, men som bara retar den upprörda ännu mera när han "tveklöst lovar att göra allt för att göra gatorna säkra för laglydiga medborgare" igen.

Det verksamaste medlet är troligen grannens makt. Densynskonkret och hopp-ingivande i förstörda stadsdelar i London där invånarna går ut för att städa upp gatorna tillsammans. Städpatrullerna är sammankallade genom samma sociala medier som plundrarna använt. Städarna går ut med skurhinkar och kvasar som synliga symboler. De talar inte maktspråk utan hjärta och örfnuft, som 40-åriga Jill Bruce i Battersea säger till CNN:

"Jag kom hit för att de har slagit sönder mina kvarter".

Likaså är vi tvungna att inse att den gränsen, liksom allt annat, har en gräns där revolutionärer och anarkister kan gå sida vid sida och ibland förenas i en och samma person.

Det handlar också om en auktoritetsprövning. Den gamla världens fäder och mödrar har blivit avvärjande. De verktyg som de förut hade ensamrätt till kan också användas av andra. Det har uppstått en tydliggning i samhället mellan de laglydiga och de som skapar sina egna lagar för att de kan det.

Ett konkret exempel är kanadensiska smarttelefon-tillverkaren BlackBerrys blogg, som snabbt invaderades av en grupp hackers efter att företaget aviserat sin vilja att samarbeta med Londonpolisen för att få fast plundrare. Hackergruppen hotade att lämna ut information från företagets personserver ifall företaget gick polisens ärenden. Företagets gratis-tjänst för snabbmeddelanden lär ha använts flitigt under upploppen och dess lågpristelefon är en av de populäraste bland brittiska tonåringar.

Vems är alltså makten i framtidens värld? Det är en skrämmande tanke att den som har färdigheterna sätter upp reglerna utan att behöva bära ansvar.

Samtidigt måste man inse att orättvisan kan representeras av förfinad slips och Camebridgeaccent. Att ett fel förvaltat förtroende

Naturligtvis får konfirmanderna ta ställning till varför de är där. Och som många säkert anar så säger flera av dem att de är där för att det hör till, en del för att få presenter m.m. Men det är inte hela orsaken till att de väljer skriftskolan. Och en viktigare fråga är trots allt vad som har hänt när de har varit på lägret, eller hur?

Kyrkoherde Stefan Forsén om konfirmandundervisningen i sin församling på Kyrkpressen.fi

Var femte sjuårig flicka önskar att hon vore smalare, enligt en rapport från Uppsala universitet som Uppsala Nya Tidning skriver om. I gymnasieåldern bantar nära hälften av flickorna, en del av dem med direkt ohälsosamma metoder.

En av forskarna bakom studien påpekar det självklara, att det gäller att ifrågasätta det smalhetsideal som sprids i många medier och som ökar risken för att utveckla ett stort ät-be-teende.

Viktigast är nog vuxna förebilder i flickornas närhet – mödrar, syskon, kompisar, ungdomsledare – som vägrar mäta, väga och jämföra och som lever i harmoni med sin kropp trots diverse skavanker.

Låt inte media och reklam bestämma kroppsidealet.

För en del flickor gäller det faktiskt livet.

Håkan Arenius i ledarbloggen på Dagen.se

Inkast

Merete Mazzarella är författare och professor emerita

Summan av dina roller

Jag sitter med en grupp studenter, egentligen har vi en skönlitterär text att studera, men hur det nu är börjar vi tala om roller och identitet. Flera av studenterna frågar sig oroligt vem de egentligen är, om de någonsin är riktigt autentiska, om de inte alltid spelar roller, olika roller beroende på vem de umgås med.

Man behöver ingalunda vara ung för att ställa sig de här frågorna. Jag minns en av de nyblivna pensionärerna i Resurspoolen i Vasa som skrev att hon ville försöka komma underfund med vem hon var bortom sina roller som arbetstagar, hustru och mor. Nyligen läste jag också att Bodil Jönsson – hon med de tio tankarna om tid – ska ha sagt att hon pensionerade sig för att få veta vem hon är. Men på en fråga i Dagens Industri om hon fått veta det svarar hon att hon inte bara är sin senaste årsring utan summan av sina årsringar. Det kan tyckas att hon svarar undvikande men själv tycker jag tvärtom att hon är klok. Den man är är man inte i enrum, inte genom navelskådande, utan i växelspel med andra människor. Man är summan av sina erfarenheter, kanske rentav summan av sina roller.

Den brittiske filosofen Derek Parfit har sagt det vackert: Det finns ingen permanent kärna som är själen eller självet, det finns bara starkare och svagare förbindelser mellan den jag var, den jag är, den jag ska bli, ja, också mellan olika individer. Inte minst den sista insikten har inneburit tröst och befrielse ur jagets fångelse: "Mitt liv liknade en glastunnel som jag rörde mig igenom, fortare för varje år, och som slutade i mörker. När jag ändrade uppfattning försvann väggarna i glastunneln. Nu lever jag ute i det fria. Det finns fortfarande en skillnad mellan mitt liv och andras liv. Men skillnaderna är mindre. Andra människor är närmare. Jag är mindre upptagen av resten av mitt eget liv och mera upptagen av andras."

För egen del är jag framförallt mindre upptagen av frågan om autenticitet.

Ligger det inte något lärörikt i att den finska popgruppen Lordi som vann eurovisionstävlingen för några år sedan också vann ett mål mot en finsk veckotidning som hade fotograferat dem utan mask? Lordi, lydde slutsatsen, var mest autentiska med masker.

Kanske det gäller fler än Lordi.

Kyrkpressen

tfn (09) 612 615 49 • redaktionen@kyrkpressen.fi

Chefredaktör och ansv. utgivare
May Wikström
tfn (09) 612 615 33, 040 153 0313
chefred@kyrkpressen.fi

Redaktörer
(e-post namn@kyrkpressen.fi)
Rolf af Hällström, tfn (09) 612 615 53
Christa Mickelsson, tfn (09) 612 615 57
Johan Sandberg (Österbotten), gsm 050 585 6460
Sofia Torvalds, tfn (09) 612 615 54
Marina Wiik, tfn (09) 612 615 52
Nina Österholm, tfn (09) 612 615 51

Redaktion i Helsingfors
Mannerheimvägen 16 A 9
00100 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138
e-post redaktionen@kyrkpressen.fi
Bank Sampo 800012-00105840

Webbredaktör
webred@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Layout
Christian Aarnio

Utges av Fontana Media Ab

Tryckt hos KSF Media Ab, Vanda 2011

Annonsinfo Annonsredaktör Marianne Tanttinen, tfn (09) 612 615 50, annons@kyrkpressen.fi. Pris 2,05 €/spmm (sv 1,65 €/spmm). Radannonser 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser 1 €/spmm inkl. moms. Moms 22 % tillkommer på övriga priser. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdag och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före. Se mediekortet på www.kyrkpressen.fi för mera detaljer.

Annonsförsäljning (e-post namn@kyrkpressen.fi)
Tom Kytöpuuro, gsm 041 447 5725
Björn Sten, gsm 0400 012 390
Leif Westerling, gsm 050 329 4444, fax (09) 278 4138
Jonny Åstrand, tfn (06) 347 0608, gsm 0500 924 528, fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar tfn (09) 612 615 50, fax (09) 278 4138, prenumeration@kyrkpressen.fi. Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss. Prenumerationspriser Finland & Norden 58,50 € (halvår 35 €). Utlandet 71,50 €.

Drömlandets Varför blev "dödde" ansvar kvar?

Vad som glöms bort när man talar om invandringen är att många lockats hit med stora löften om arbetsmöjligheter. Rykten om Finlands enorma och växande arbetskraftsbrist har spridits överallt, även i tredje världen. Det har till och med grundats byråer för att locka människor hit.

Finland har även i bilder beskrivits som ett rikt land ("vi är rikare än någonsin"), en fortfarande växande ekonomi med hög levnadsstandard, lyxiga bostäder och välfärd.

Inte att undra på att många invandrare är besvikna då de kan vara arbetslösa i många år. Det är detta – stora skaror arbetslösa, både invandrare och inhemska – som inte alla kan acceptera.

Irmeli Lehtonen
Helsingfors

Fin radiogudstjänst

Tack för den givande gudstjänsten i radio med Jakobstads svenska församling söndagen den 7 augusti. Den musikaliska insatsen är också värd ett plus. Tack också för Bo Holmbergs insändare i Kp torsdagen den 4 augusti 2011!

Asta Eriksson
Ekenäs

Annonsera i
Kyrkpressen!

www.kyrkpressen.fi

Psalmtexten "Upp min tunga, att lovsjunga ..." har medeltida rötter och bearbetades 1614 av Sigfrid Aronius Forsius. Utgår man från "svensk psalmbok, antagen av andra allmänna finska kyrkomötet 1886" lydde texten i psalm nr 47 "Upp min tunga, att lovsjunga hjälten som på korssets stam för oss blödde led och dödde som ett menlöst offerlamm ...". I psalmboken som antogs av det femtonde allmänna kyrkomötet 29 oktober 1943 ingår psalmen oförändrad.

I "Förslag till svensk psalmbok för den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland (psalmer -83)" säger psalmkommittén i förordet bland annat "ord som har uppfattats som ålderdomliga eller obegrip-

liga har ersatts med nya uttryck". Psalmbokförslaget text lyder "Upp min tunga, att lovsjunga hjälten som på korssets stam *fria gör oss, blöder för oss som ett skuldöst offerlamm ...*" (Psalm nr 83).

I psalmboken, antagen av kyrkomötet i februari 1986, lyder texten i psalm nr 90: "Upp min tunga, att lovsjunga hjälten som på korssets stam *för oss blödde, led och dödde som ett skuldöst offerlamm ...*"

Kunde någon insatt läsare i denna tidning förklara varför man inte accepterade förslaget formulering; man bytte ut menlös mot skuldös men lämnade "dödde" kvar.

Torbjörn Ehrnrooth
Karis

Det finns viktigare saker än lagar och paragrafer

Bo Holmberg fortsätter i Kp 31/2011 sin kampanj mot oss gammaltroende i kyrkan. Han skriver ofta, gärna och mycket om lagar, som denna gång om en prejudicerande dom i HFD, men väldigt lite – eller så gott som aldrig – något om Kyrkans Herre och vad han har sagt och gjort. Jag skulle vilja ställa en fråga till Bo Holmberg: Vad betyder det för dig när Herren säger att "Om ni älskar mig, håller ni fast vid mina bud" (Joh 14:15) och när Herrens apostel säger att "Man måste lyda Gud mer än människor" (Apg 5:29)?

Land ska förvisso med lag byggas, och en världs-

lig domstol kan förstås inte annat än att följa gällande lagar. Men för en kristen människa, för en människa som älskar Herren, finns det andra och till och med viktigare saker än denna världens lagar och paragrafer. Detta förstås inte så att vi kan eller får strunta i gällande lagar, men ibland kan vi tyvärr tvingas välja – som kristna och som kyrka. För om vi verkligen älskar Herren, ja, då finns det inget viktigare för oss än att hålla de bud han har gett oss. Eller hur? Ett av dessa Herrens bud finner vi i 1 Kor 14:34-37.

Kristian Nyman

Sommarpsalmen finns också med i psalmboken

Kantor Kristina Klingenberg tog förtjänstfullt upp Väinö Havas (1898-1941) sommarpsalm Vårt land i sommarfäring på Helgen i Kyrkpressen nr 28 (s.2). Klingenberg hänvisade helt riktigt till den rikssvenska psalmboken på finska (Ruotsin Kirkon Virsikirja) som innehåller en hel översättning av Havas sommarpsalm. Halva psalmen finns dock också med i den finlandssvenska psalmboken i dess tilläggsdel under rubriken Välsignelse av sådden (psalm

754). Psalmerna kunde säkert användas något bredare än vad rubriken anger.

Väinö Havas tillhörde den laestadianska väckelsen och tjänstgjorde som militärpastor på 1920-talet och sist före kriget som kyrkoherde i Kivijärvi. Vid vinterkriget utbrött var han riksdagsman men anmälde sig som frivillig reservofficerare. Han blev kompanichef i vinterkriget och sårades. I fortsättningskriget första skede stupade Väinö Havas i Suojärvi den 21 augusti. Hans

trogna tjänstgöring får ett evighetsperspektiv i psalmens fjärde vers, i dess bön till Herren Gud:

"Du giver väl i himlen en evig sommarfröjd då du oss, Herre, tager till dig i himlens höjd.

Ditt folk är stoft på jorden, din dag oss bränner här.

Där hemma inga stormar, ej heller vinter är." (RKV 725:4)

Tuomas Anttila
TM, Helsingfors

Med tanke på det som hänt i Norge

När vi söker förklaringar till det obegripligt onda, och vi kan inte låta bli att söka förklaringar, räcker det inte att söka i det psykiska eller sociala. Vi måste också beakta det metafysiska, människans transcendentia kopplingar. Jag skulle önska att någon sakkunnig skulle lyfta fram den biten i en situation som denna. Inte bara för att vi behöver förklaringar för att hitta vidare, utan för att vi som människor också hela tiden befinner oss i den andra verkligheten, den som vi inte kan undersöka med våra sinnen. Ända påverkas vi kraftigt av den. Vi påverkar den själva genom våra tankar, val och handlingar.

Kan vi ställa oss frågan om mannen var besatt eller ledd av onda andar? Om det var så, kanske det finns andra som är det. Vi behöver inte gå till ett annat land för att hitta exempel på obegripligt onda. De finns också här hos oss.

Hur ofta säger vi inte till varandra när vi hör om något hemsamt som hänt: "Men varför? Hur kan nån göra så? Det är obegripligt."

Hur ska vi bemöta ondskan, om den nu inte är enbart en produkt av psykiska och sociala lagbundenheter, om den också är någonting från en annan värld? "Ondskan andemakter i himlarymderna", kallas detta i Bibeln (Ef 6:12). Hur ska vi skydda oss mot sådant? Det onda kan vi inte lagstifta bort, inte heller försvinner det med terapi eller fler poliser.

Så handfallna som vi nu står inför det onda borde vi kristna inte behöva vara. Vi har Guds ord, vi har korset och Jesu blod, vi har dopet och tron, vi har Jesu namn. Och vi har Anden, hjälparen. Men hur ska vi använda allt detta? Vi vet ju inte ens hur man känner igen en människa som är besatt.

Vi ska inte börja driva ut onda andar lättsinigt eller

urskillningslöst. Det kan gå fruktansvärt fel som vi ser av exempel i historien. Men vi får inte vara så rädda att göra fel att vi låter bli att söka den kunskap som Jesus och lärjungarna hade om det ondas verklighet och hur vi ska möta det. Och inte bara de. Under hela kyrkans historia har man använt samma kunskap, man använder den också i dag inom vissa kristna grupper. Kunskapen om hur vi ska skilja mellan andarna och fördriva de onda finns bevarad i Guds ord och i kyrkans historia. Men vi saknar den konkreta färdigheten. Den som alltid måste utövas under den helige Andes ledning. Dessa saker är svåra att behandla i vår materialistiska och rationella tid. Svåra, men nödvändiga.

Jag skulle önska att någon med konkret kunskap och erfarenhet av detta skulle ges rum i vår kyrka – i en tid som denna.

Eva Hietanen

DET HÄNDER I SEPTEMBER

Kom och nosa på nya Kyrkpressen!

Kyrkpressen förnyas i höst och under Kyrktorgen har du möjlighet att tjuvkika lite på den nya tidningen. Chefredaktör May Wikström finns på plats vid samlingen för förtroendevalda. Mera information om Kyrktorgen finns på www.kcsa.fi/kyrktorget/

Fynd barnböcker, kokböcker, trädgårdsböcker och andlig litteratur!

Fina erbjudanden på CD-skivor, bl.a. CD-boxar med klassisk musik.

Fontana Media på Kyrktorget!

Monica Vikström-Jokela, Eero Jokela:

Allt är nära. Om det heliga i det vanliga. En vacker liten bok som hjälper oss att tala om tro med barn.

Karin Nordberg:

Ser du vad det blev? Roliga ritberättelser ur Bibeln beskrivna steg för steg.

Peter Halldorf / Libris

Heligt år är en andlig vägledning genom Kyrkoåret.

Patrik Hagman:

Om kristet motstånd.

En tankeväckande och viktig bok om att våga leva på riktigt.

Martin Lönnebo:

Bönens trädgård.

Helt förnyad version av den uppskattade klassikern. (Utk. i sept.)

Mimma Olsoni-Broman:

"Om du ännu fanns".

Boken handlar om ungdomar som mist en förälder. Vissa av ungdomarna har skrivit texten själva och andra har blivit intervjuade om sina upplevelser. I bokens efterord ger Hilka Olkinuora en innerlig betraktelse av sorg. (Utk. i sept.)

www.kcsa.fi/kyrktorget

Oron stor bland finländska missionärer i Etiopien

ACT-alliansens bildbank

En vuxen ger ett spädbarn dricksvatten i Borena-regionen i södra Etiopien.

Situationen i det hungersdrabbade Etiopien ser ut att vara värre än befarat. Brunnar har sinat och skolor stängt. Får området inte tillräcklig hjälp inom det närmaste halvåret befaras både epidemier och utbredd hungersdöd.

Finska Missionssällskapet (FMS) har omkring tjugo missionärer i Etiopien.

– Oron bland missionärerna är stor. I och med att spannmålspriset stiger betyder det samtidigt att kostnaderna för hjälpen blir högre, berättar **Mari Tuohimaa**, FMS koordinatör för katastrofarbetet.

FMS har nu beviljat ytterligare 70 000 euro till offren för torkan i Etiopien.

– Pengarna kompletterar de 70 000 ur katastroffonden som skickades i mitten av juli.

Bjarte Birkeland är Kyrkans Utlandshjälps landsrepresentant i Etiopien. Han har nyligen återvänt till den etiopiska huvudstaden Addis Abeba efter en vecka i flyktinglägret Dolo Ado, som ligger i ett av de mest drabbade delarna av landet. Norska Birkeland är mycket berörd av det han varit med om.

– Det är hjärtskärande att se barn hungra och de stora mängder barn och unga som går miste om sin skolgång.

Den politiskt instabila situationen oroar honom särskilt.

– Det gör att det inte är enkelt att få rätsida på problemen, även om väderförhållandena skulle vända till det bättre.

Det team Bjarte Birkeland jobbar för är en del av Act Alliance, en kristen humanitär organisation. Hans team fokuserar främst på tillgången till rent dricksvatten och sanitära förhållanden. Arbetet bär frukt, men Birkeland beklamar sig för hur de ska kunna fortsätta hjälpa.

– Glöm inte bort situationen i Afrikas horn. Alla kan avstå från något och donera till hjälporganisationer. Och kom ihåg att be, uppmanar Bjarte Birkeland. (CM)

Pastor testade tolerans med kollektmål

Pastor **Teemu Laajasalo** föreslog ifjol att den kristna Malkus-gruppen som verkar inom organisation för sexuella och könsmminoriteter, SETA, skulle få två kollekt för sin verksamhet. Samtidigt föreslog han också bland andra SLEY och Folkmissionen som kollektmål.

– Jag ville testa hur enspårig vår församling blivit, säger Laajasalo som är verksamhetsledare för Agricolagemenskapen i Helsingfors.

Malkus-gruppen var det enda av Laajasalos förslag som godkändes av församlingsrådet.

– Jag ville också se hur de traditionella mässbesökarna ser på saken. Ingen klagade.

Två kollekt, uppsamlade i Agricola och i Alphöjdens kyrka i Helsingfors, har gått till Malkus-gruppen. Kollektorna betalades enligt Kotimaa24 ut till SETA eftersom Malkus-gruppen inte har något eget konto, men pengarna är öronmärkta för deras verksamhet. (NÖ)

Redaktionen beklagar

I förra numret av Kyrkpressen hade namnet på ledarskribenten trillat bort. Ledaren i Kp 32 skrevs av **Rolf af Hällström**. Redaktionen beklagar missödet.

Församlingen ger kurs i kärlek

I höst uppmanar bland andra församlingarna i Pedersöre, Åbo och Petrus i Helsingfors dig att gå "på dejt med din partner". Det är frågan om en äktenskapskurs som bygger på ett välbeprövat koncept. Kursen startade i den engelska församlingen Holy Trinity Brompton för 15 år sedan. Den har blivit mycket populär och tusentals par har redan gått den. I Åbo arrangeras äktenskapskursen i samarbete med metodistförsamlingen. (NÖ)

Kyrkans framtid avgörs i lokalförsamlingen

Text & foto: May Wikström

Pressträffar med medierna, andlig fördjupning och smarta förvaltningsstrategier. Den stora utmaningen för stiftets biskop och domkapitlet är ändå att inspirera dem som jobbar i kyrkan att hålla ångan uppe.

Allt färre församlingsmedlemmar engagerar sig i sin församling och de små församlingarna känner i skinnet att befolkningen minskar.

– Många har en känsla av att allt eroderar och den bidrar till att präster och andra i kyrkan ofta har det svårt med orken, säger biskop **Björn Vikström**.

Därför ser han det som en viktig uppgift att stöda de anställdas arbetsmotivation.

– Det görs ju så mycket fint i stiftet, gudstjänstutveckling och konfirmandsatsningar. Jag tror verkligen att vi kan åstadkomma något och att vi har ett starkt förtroendekapital att förvalta. Kyrkans framtid avgörs i lokalförsamlingen, säger han.

Ny geografi utmanar kyrkan

Några nya församlingssammanslagningar är inte på gång på domkapitlets initiativ i år. Att församlingarna i till exempel Närpes och Pedersöre-Jakobstad vädrat frågorna har skett på deras eget initiativ.

– Jag ser inte några direkta hot mot Borgå stift. Det alla förstås väntar på är resultatet av regeringsprogrammet och om det blir en framtid med storkommuner, så som det verkar.

Björn Vikström är nöjd över att stiftet har fått en representanter i de arbetsgrupper vid Kyrkostyrelsen som funderar över hur kyrkan ska möta strukturovandlingen i kommunerna. Domprosten **Mats Lindgård** sitter med i den grupp som behandlar den modell där förvaltningen utgår från ett helt stift som enhet. Själv sitter biskop Vikström med i den grupp som över-

Det tuffaste biskop Björn Vikström har att ta itu med på jobbet är inre konflikter i församlingarna.

vakar helheten.

– Tack vare det har vi kunnat påpeka att den så kallade prosterimodellen passar Borgå stift väldigt dåligt och skulle ge oss dubbla strukturer.

Björn Vikström hör till dem som talat för att luckra upp den rigida sammankopplingen av gränsen mellan kommuner och församlingar.

Mediekaffe i regionerna

Nytt för i år är en serie pressträffar som biskopen gör i regionerna i samarbete med Kyrkans central för det svenska arbetet.

– På kyrkoherdekonferensen i höst kommer vi också att jobba med hur man samarbetar med medierna, säger Vikström.

En satsning som han lyfter fram gäller andlig fördjupning i stiftet.

– Det här är jag personligen väldigt glad över. Hur kan vi erbjuda församlingsmedlemmarna andlig fördjupning på ett brett plan utan att binda den till en viss linje? funderar han.

Ett första steg har tagits. Biskopen har kallat samman representanter för olika yrkeskategorier för att samla idéer. Målet är att ta fram en utbildning för anställda och intresserade lekamen. Den ska så småningom tas med i stiftets utbildningshäfte.

En annan ljuspunkt är att prästbristen har lättat sedan i höstas.

– Det är intressant hur det pendlar. Just nu skulle vi

Biskopens topp-5

BÄST:

- Samtidiga UK och kyrkodagar i Vasa. Det ser jag fram emot!
- Den vi-anda och stolthet jag ser när jag reser till församlingarna.
- Människor som vill jobba med gudstjänst och andlig fördjupning.
- Att det finns vilja till dialog trots olika åsikter.
- Att så många vill bli präster just nu.

TUFFAST:

- Tidskrävande inre konflikter och förtroendekriser i församlingarna.
- Krympande ekonomiska resurser.
- Hårt och kategoriskt samhällsklimat mot det som är annorlunda.
- Brist på solidaritet mot allt som inte är "ens grej".
- Känslan av att kyrkan jobbar i motvind.

visserligen behöva ett par erfarna kyrkoherdar, men vi har faktiskt fler prästkanidater än vi kan viga.

Överläggning med väckelserörelserna

I höst blir det också en överläggning med representanter från de olika väckelserörelserna i stiftet.

Det har talats om den kritiska solidariteten bland rörelserna. De stora finska samfälligheternas beslut att inte ge vissa rörelser kol-

lekter väckte också debatt i våras.

– Jag är tudelad, dels tycker jag inte om att man pressar någon med ekonomiska medel, dels borde ledarna för vissa rörelser inse att det finns förtroendevalda i kyrkan som inte vill stöda en profil som strider mot deras uppfattning om vad kyrkan står för, säger biskop Vikström.

Han poängterar att det är beklagligt att väckelserörelserna ibland får personifieras av några hårda ledarprofiler.

– Då glömmar man bort allt det goda arbete som görs av så många andra väckelsekristna ute i församlingarna.

Är det ens möjligt att hålla samman brokigheten i Borgå stift?

– Min uppgift är att jobba för att vi ska kunna fira gudstjänst och nattvard tillsammans. Samtidigt finns det en punkt när man måste fundera på om det lönar sig att bråka eller om det är bättre att acceptera att den teologiska synen inte går ihop, säger biskop Vikström.

Enligt honom är det ironiskt att det tycks gå lättare för kristna från olika samfund att diskutera med varandra än det gör för rörelser inom samma kyrka.

– I stiftet finns det ändå en vilja till dialog och till att bevara diskussionskontakten. Vi kan mötas ansikte mot ansikte och känner ju ofta varandra eftersom vi har studerat tillsammans, menar han.

KALENDERN 19.8 - 25.8

Helsingfors prosteri

Johannes

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Fr 19.8
kl. 12 Lunchmusik i Helsingfors domkyrkas krypta

Sö 21.8
kl. 12 Högmässa med konfirmation i Johanneskyrkan. Ray, Lindström, Busck-Nielsen, Johannes kantori

kl. 20 Konsert i Helsingfors domkyrka

kl. 19 Konsert i Berghälls kyrka

Må 22.8
kl. 19 Konsert i Berghälls kyrka

Ti 23.8
kl. 12 Lunchmusik i Gamla kyrkan. Katri Vesanen, orgel

On 24.8
kl. 12 Lunchmusik i Helsingfors domkyrka

kl. 14 Sommarcafé i S:t Jacobs kyrka

kl. 18 Kvällsmässa i Tomas kyrka. Sundström, Böckerman

kl. 20 Konsert i Johanneskyrkan

To 25.8
kl.13 Lunchmusik i Berghälls kyrka

UTFÄRD
Välkommen med på den traditionella höstmarknaden i Ekenäs torsdag 22.9. Start kl. 9 från Kiasma. Möjlighet till uppköp m.m. Lunch på restaurang GH kl. 13 varefter retur till Helsingfors. Pris 20 euro. Anmälan till kansliet tfn 09-23407700 senast fredag 9.9

Deutsche Gemeinde
So 21.8. 11.00 Uhr Gottesdienst (Erik Panzig)

Domprosteriet

Borgå
Sö 21.8 kl. 10 Gudstjänst i Emsalö kapell, S Lindgård, Helenelund.

kl. 12 Högmässa i domkyrkan, S Lindgård, af Hällström, Helenelund.

Må 22.8 kl. 18 Bastukväll för kvinnor i Karijärvi kursgård.

Ti 23.8 Öppna dagklubbar startar, se www.borgaforsamlingar.fi

kl. 12 Orgelkvart i domkyrkan, Mikael Helenelund.

To 25.8 kl. 12 Orgelkvart i domkyrkan, Merja Halmetoja-Sivonen & Jarkko Yli-Annala.

Musikens Natt på kyrkbacken, kl. 18 Barnkonsert i Lilla kyrkan, Alli Huuppa,

kl. 19 Samson et Dalila, kl. 21.15 Änglar och Monster i Lilla kyrkan,

kl. 22.30 Negro Spirituals with classic praise. Fritt inträde, programhäfte 5 euro. Buffet på kyrkbacken

Lapträsk
To 18 kl 18 Tjejgruppen i fh

Sö 21 kl 10 Mässa i kyrkan, CÅ, KBÅ

Församlingens nystartade barnkör **BARNKLANGEN** startar onsd, 24.8. Barnklangen välkomnar alla lågstadiesbarn, från förskolan till åk 6. Vi sjunger onsdagar kl 15.15-16 i fh.

För mer info och anmälan kontakta Vera 0503827526.

Mellersta Nylands prosteri

Esbo
Högmässor sö 21.8.

Esbo domkyrka, Kyrkparken 5, kl. 12.15. Ahlbeck, Bengts.

Hagalunds kyrka, Kyrkst. 6, kl. 14. Konfirm. av Mataskär 1-skriftsk. Lindqvist, v. Martens, Malmgren.

Karabacka kapell, Karabackav. 12, kl. 10. Kanckos, N. Kronlund. Kyrkkaffe.

Köklax kapell, Handelsb. 1, kl. 16 lovsångsmässa, söndagsskola. Kanckos, Bengts. Servering.

Kvällsmässa i Södrisk kapell, Kirstigården 3, ti 23.8 kl.18. v. Martens, Heikki Alavesa. Kyrkkaffe.

Välsignelse av förstaklassister fre 19.8 kl. 9 i Esbovikens kyrka, fre 19.8 kl. 10.15 i Hagalunds kyrka, må 22.8 kl. 10 i Mattby kapell, må 22.8 kl. 18 i Esbo domkyrka, ti 23.8 kl. 18 i Köklax kapell.

Familjeklubbarna startar: Sökö kapell, Sång och lek, ti 9.30-11. Start 23.8.

Köklax kapell, Familjecafé, må 9.30-12. Start 29.8.

Mattby kapell, Imse-Vimse, on och fre 9.30-11.30. Start 2.9.

Grankulla
Sö 21.8 kl 12 Högmässa, Sandell, Peitsalo. Aulakaffe.

Ti 23.8 kl 18 Konsert. Satu Honkala, sopran & Katri Tikka, harpa. Programblad 5 euro för Kyrkans Utlandshjälp.

Kyrkslätt
To 18.8 kl. 19 Välsignelse av förstaklassister i Kyrkslätt kyrka, Heikel-Nyberg, Stewen.

Raseborgs prosteri

Bromarv
Sö 21.8. kl.13 gudstjänst, Salmi-

nen, Lindgård

Sö 28.8. kl.13 SÅNGMÄSSA vid Bromarv kyrkas 30-årsjubileum, biskop Björn Vikström, Uolevi Salminen, kyrkosångare från Raseborgs prosteri, dir.Sofia Lindroos, instrumentaltgrupp, gestaltningsdansare. Jubileumskafe efter mässan i församlingshemmet.

Tammerfors
Ti 16.8. Tisdagsklubben SvG grupp I kl 13.30 och grupp II kl 14.30

Sö 21.8. Gudstjänst 10.30 Finlaysons kyrka, K Rantala, P Sirén, kvartetten Anioa

Vanda
Högmässa sö 21.8 kl 10 i Helsinge kyrka S:t Lars, Marius Niemelä Roed, Nina Fogelberg Besök våra hemsidor www.vandasvenskaforsamling.fi

Ti 30.8 kl. 9.30-11.30 i Lyans övre vån. (ingång från baksidan) Prästgårdsbacken 5. To 15.9. kl. 9.30-11.30 i Stor Raula, Evitskogsvägen 150, Lappböle, Info och förfrågningar, Monica Heikel-Nyberg tfn 040-8242 066

Tammerfors
Ti 16.8. Tisdagsklubben SvG grupp I kl 13.30 och grupp II kl 14.30

Sö 21.8. Gudstjänst 10.30 Finlaysons kyrka, K Rantala, P Sirén, kvartetten Anioa

Vanda
Högmässa sö 21.8 kl 10 i Helsinge kyrka S:t Lars, Marius Niemelä Roed, Nina Fogelberg Besök våra hemsidor www.vandasvenskaforsamling.fi

Tammerfors
Ti 16.8. Tisdagsklubben SvG grupp I kl 13.30 och grupp II kl 14.30

Sö 21.8. Gudstjänst 10.30 Finlaysons kyrka, K Rantala, P Sirén, kvartetten Anioa

Vanda
Högmässa sö 21.8 kl 10 i Helsinge kyrka S:t Lars, Marius Niemelä Roed, Nina Fogelberg Besök våra hemsidor www.vandasvenskaforsamling.fi

Insidan

prästgården, Dan Krogars.

Sibbo

SIBBO KYRKA: Sö kl 13 (obs tiden!) mässa med konfirmation Heidi Jäntti, Lauri Palin, (gruppen 13-19.6).

Avskedsfest för Heidi Jäntti Sö kl 14.30 i Kyrkoby församl.hem.

Mellersta Nylands prosteri

Esbo

Högmässor sö 21.8.

Esbo domkyrka, Kyrkparken 5, kl. 12.15. Ahlbeck, Bengts.

Hagalunds kyrka, Kyrkst. 6, kl. 14. Konfirm. av Mataskär 1-skriftsk. Lindqvist, v. Martens, Malmgren.

Karabacka kapell, Karabackav. 12, kl. 10. Kanckos, N. Kronlund. Kyrkkaffe.

Köklax kapell, Handelsb. 1, kl. 16 lovsångsmässa, söndagsskola. Kanckos, Bengts. Servering.

Kvällsmässa i Södrisk kapell, Kirstigården 3, ti 23.8 kl.18. v. Martens, Heikki Alavesa. Kyrkkaffe.

Välsignelse av förstaklassister fre 19.8 kl. 9 i Esbovikens kyrka, fre 19.8 kl. 10.15 i Hagalunds kyrka, må 22.8 kl. 10 i Mattby kapell, må 22.8 kl. 18 i Esbo domkyrka, ti 23.8 kl. 18 i Köklax kapell.

Familjeklubbarna startar: Sökö kapell, Sång och lek, ti 9.30-11. Start 23.8.

Köklax kapell, Familjecafé, må 9.30-12. Start 29.8.

Mattby kapell, Imse-Vimse, on och fre 9.30-11.30. Start 2.9.

Grankulla
Sö 21.8 kl 12 Högmässa, Sandell, Peitsalo. Aulakaffe.

Ti 23.8 kl 18 Konsert. Satu Honkala, sopran & Katri Tikka, harpa. Programblad 5 euro för Kyrkans Utlandshjälp.

Kyrkslätt
To 18.8 kl. 19 Välsignelse av förstaklassister i Kyrkslätt kyrka, Heikel-Nyberg, Stewen.

Raseborgs prosteri

Bromarv
Sö 21.8. kl.13 gudstjänst, Salmi-

nen, Lindgård

Sö 28.8. kl.13 SÅNGMÄSSA vid Bromarv kyrkas 30-årsjubileum, biskop Björn Vikström, Uolevi Salminen, kyrkosångare från Raseborgs prosteri, dir.Sofia Lindroos, instrumentaltgrupp, gestaltningsdansare. Jubileumskafe efter mässan i församlingshemmet.

Tammerfors
Ti 16.8. Tisdagsklubben SvG grupp I kl 13.30 och grupp II kl 14.30

Sö 21.8. Gudstjänst 10.30 Finlaysons kyrka, K Rantala, P Sirén, kvartetten Anioa

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Rökfria vänner önskar hyra bostad för två med goda förbindelser till Otnäs och Helsingfors centrum. 050 5765109

Skötsam/rökfri, 2:a-års Arcada studerande önskar hyra bostad (etta) i H:fors from. 28.8 eller senare. Ring: 0504139859 Epost: jasmineedfelt@hotmail.com

Har du en lägenhet i Helsingfors att hyra ut? Jag är en hederlig, skötsam, 21-årig studerande tjej som skulle behöva en etta, eller liten tvåa så fort som möjligt eller senast 1.9. Tel. 0400-7333983

Teologiestuderande tjej önskar hyra etta el liten tvåa i Åbo nära Akademin. Sabina 040-5019652

Två skötsamma och rökfria kvinnliga studeranden på Hanken i Helsingfors söker lägenhet i centrala H:fors. Har bött tillsammans förut. Tag kontakt 0503578836 eller 0407059773

Skötsam, lugn studerande söker rum el. etta i Åbo för sept-dec. 050 4944666.

Trevlig rök- och husdjursfri studerande önskar hyra någon form av tak över huvudet, helst en etta i Helsingfors. Kontakta Emilia 0440233495 emilia.nyberg@ymail.com

Skötsam manlig studerande från Österbotten önskar hyra etta i Åbo från 1.9. Säker hyra. Tel. 0503696053 eller 0504085481

21-årig rökfri lärarstuderande söker stor etta i Vasa centrum. Vänligen ring Simon 044-0798612

Skötsam studerande vid statsvetenskapliga inst. vid ÅA söker Ir+k i centrum av Vasa. Vänligen ring: 0503825235 eller 0503438478.

Finskspråkig kvinnlig student söker lägenhet i Åbo. Jag är sportig, nykter, röker inte. Inga husdjur. Vänligen kontakta Timo 0438241407

Ordentlig, lugn pojke från Åland påbörjar studier på Arcada i slutet av augusti. Önskar hyra en etta, alternativt ett rum i Helsingfors. Ring 0408408596 el. mejla Thomas. Ingman.AX@gmail.com

Önskas hyra. En 23-årig man, ekonomistuderande på Svenska Handelshögskolan i Helsingfors, jobbar på ett åldringshem, söker en etta i stadskärnan. Pålitlig och rökfri. Veli-Ville 04578405133, vvlehtinen@hotmail.com

UTHYRES

Uthyres i Vasa 1.9.2011-31.5.2012: Möblerad 2r+k på Rådhusgatan. Bastu, inglasad balkong. 550e/mån, vatten och el ingår. Pålitlig rökfri person sökes. Mer info av Lilian, 050 5265318.

Uthyres, nyrenoverad tvåa i Åbo. Bra planlösning för två studerande. Nära till studieinrättningar. Inglasad balkong mot väster. Ring 0500-368 456.

Mindre, gammalt egnahemshus ca. 80 m² i två våningar med separat bastu/garagebyggnad i Esbo. Uthyres till händigt, trädgårdsintresserat par eller liten familj. Kontakta hemiesbo@gmail.com

Nyrenoverad 2 rum+kök+2wc+badrum+bastu i Åbo uthyres till skötsamt par. h. Petter Aho tel. 044 533 3238 petteraho@gmail.com

RADIO OCH TV

Andrum kl. 6.54 med repris 8.54

Fr 19.8 Liisa Mendelin, Åbo **Lö 20.8 kl. 8.53** Familjeandakt. Lars Collmar läser ur sin bok Helga Hund och Nospussaren. **Må 22.8** Kaj Kanto, Kevlax **Ti 23.8** Kaikka Växby, Helsingfors **Ons 24.8** David Grönlund, Sundom **To 25.8** Per Stenberg, Karleby (repris från 30.6.2010)

Aftonandakt kl 19.20

Fr 19.8 Musikandakt, Henrik Nymalm, Borgå **Lö 20.8 kl. 17.58** Ett ord inför helgen, Purmo kyrka **Sö 21.8** Markus Ventin, Kronoby **Må 22.8** Runa Lisa Jansson **Ti 23.8** Eva Johansson, Saltvik **Ons 24.8** Bibelstudium över Romarbrevet med Stig-Olof Fernström, Helsingfors **To 25.8** Erik och Kerstin Vikström läser ur boken Min bön.

Gudstjänst kl 13.03

Sö 21.8 Högmässa från Svenska lutherska evangelieföreningens missionsfest i Purmo. Predikant: Alf Lönnquist. Liturg: Jan-Erik Sandström. Organist: Håkan Granvik. Körledare: Niklas Lindvik och Mattias Björkholm. Kör: Ungdomskören Evangelicum. Textläsare: Marina Lillqvist och Mathias Forsblom. Gudstjänsten bandades den 7 augusti i Purmo kyrka. Psalmer: 121:1-2 (Vår blick mot helga berget går), 120 (På berget i förklarad sken), 572 (Tänk när en gång), 121:3 (v.1 Vår blick mot helga berget går).

Prenumerera på Kyrkpressen!

Kyrkpressen är Svenskfinlands mest lästa tidning. Följ med den allt viktigare etiska debatten, läs intervjuer med kända & intressanta personligheter. Ta del av välskrivna kolumner & välgjorda reportage.

Du når oss på:
(09) 612 615 50

Eller skicka e-post till
prenumeration@kyrkpressen.fi

www.kyrkpressen.fi

Kyrkpressen

AKTUELLT I MEDIA

Romarbrevet i närbild

Under tio onsdagskvällar ledsagar oss Stig-Olof Fernström genom Paulus' brev till romarna i en serie Bibelstudieandakter. Martin Luther kallade Romarbrevet "den skriften framför alla andra i Nya Testamentet" och vi lär oss mer om den i Radio Vega onsdag kvällar klockan 19.20.

Byggnadsarbeten

BYGGFIX

Utför även dränerings- och regnvattensarbeten för byggnader

Bygg.ing. Ulf Österback
0400-867 368
www.byggfix.fi

MEDDELANDEN

LOJO FÖRSAMLING

KUNGÖRELSE

om vem som uppställts i förslagsrum för kyrkoherdevalet i Lojo församling

I Lojo församling förrättas kyrkoherdeval 2.-3.10.2011.

Följande kandidater har uppställts i kyrkoherdevalet i Lojo församling:

1. **Martti Juhani Korte** kyrkoherde i Högfors församling
2. **Päivi Kaarina Linnoinen** biskopens teologiska assistent i Helsingfors domkapitel.
3. **Hannu Kaleva Saloranta**, prost, III kaplan i Nurmijärvi församling.

Följande extra kandidater har föreslagits och godkänts:

Raimo Kalevi Kuismanen, III kaplan i Lojo församling
Jaakko Sakari Laasio, direktör för arbete bland sjöfarare på Finlands Sjomanskyrkan rf
Heikki Ilari Linnavirta kyrkoherde i Karislojo församling

Den röstande röstar på en kandidat som uppställts i förslagsrum genom att göra en synlig anteckning på den del av röstsedeln där kandidatens namn finns.

Röster på den extra valkandidaten avges så att hans eller hennes namn skrivs i den tomma kolumnen på valsekeln. En person som röstar på den extra valkandidaten har rätt att också rösta på en präst som uppställts i egentligt förslagsrum. Dyliga andrahandsröster räknas i det fall att antalet röster på den extra kandidaten inte når över den rösttröskel som bestäms i lag.

Lojo 20.6.2011

På valnämndens i Lojo församling vägnar

Aila Saarinen
ordförande

STUDERA TILL MERKONOM!

Vuxenutbildningen startar hösten 2011 i Karis.

SÖK NU!

Mera information på www.axcell.fi/karis

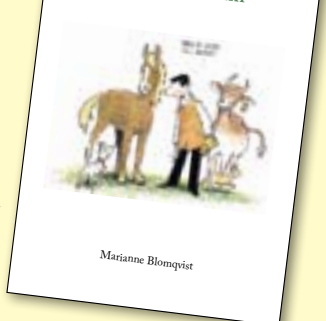
Marianne Blomqvist

Våra fyrfota vänner har också namn

Boken handlar om namn på hästar, kor, tjuvar, hundar och katter i Svenskfinland. Från Karleby i norr till Hangö i söder, från Pyttis i öster till Åland i väster. Tidmässigt omfattar den namn från början av 1700-talet fram till våra dagar. Sammanlagt ingår cirka 1 300 olika namn: gamla och nya, inhemska och utländska. Kanske du här hittar något lämpligt namn för din fyrfota vän?

PERFECT GÅVA!

Våra fyrfota vänner har också namn

Över 40 bilder
130 sidor

18 e

Beställ: sfv@sfv.fi eller tel: 09-6844 570
Kansli: Annegatan 12, Helsingfors
Även i välsorterade bokhandlar
SFV:s skrifiserie: sfv.fi/publikationer

SKRIFTER UTGIVNA AV
SVENSKA FOLKSKOLANS VÄNNER

VAD SÄGS OM ATT KUNNA HÅLLA

EN EGEN BOK I HANDEN?

Vi står till din tjänst och kan hjälpa till med att publicera texter eller din förenings historik! Med 20 års erfarenhet av layout, ombyggnad, bildbehandling etc. kan vi erbjuda proffsig hjälp! Även tryckeritjänster – begär ett paketpris!

LEO GRAPHICS
LAYOUT & OMBRYTNINGAR

GENVÄGEN 4, EKENÄS ☎ (019) 231 500
MIKAEL 040 530 1966, AGNETA 0400 794 615
✉ info@leographics.fi • www.leographics.fi

Konkordiahemmet

- ett riktigt hem i stadens centrum, Främre Tölö

Hemmet har två avdelningar, serviceboende och gruppboende.

Vi erbjuder kärleksfull vård, god mat från eget kök och boende i trevliga rum som möbleras med egna möbler. Också kortvarigt boende till rimligt pris.

Ta gärna kontakt med föreståndare, Maria Stenbacka.

Telefon: 09-444 115
Apollogatan 5 B 37, 00100 Helsingfors

E-post: info@konkordiahemmet.net
Webb: <http://www.konkordiahemmet.net>

Moa var viktig för att hon fanns

Text & foto: Eva Sundström

För drygt fem år sedan förlorade Heidi och Ove Hagnäs sin dotter Moa i en tragisk drunkningsolycka hemma på gården i Kronoby. Kort därefter insjuknade Heidi i cancer.

Vid första anblicken kan det vara svårt att förstå vilka tragedier Heidi Hagnäs i Kronoby tvingats gå igenom. Hon är en ung kvinna med värme i blicken och med ett sprudlande skratt som hela tiden ligger nära till hands. Men när hon berättar om det som hände henne och hennes familj för snart fem år tillbaka blir hon allvarlig och eftertänksam. Hon letar efter de rätta orden.

– Det var som en mar-
dröm. Ofattbar och overk-
lig. Hur kunde det hända
oss? Man hör om andra
som förlorat sitt barn, men
aldrig tror man att det kan
hända en själv. Ingen för-
älder ska behöva begrava
sitt eget barn.

De var som vilken an-
nan familj som helst – en
familj mitt uppe i den grå
vardagslunken med sina
upp- och nedförsbackar.
Heidi beskriver Moas fö-
delse som en vändpunkt i
hennes liv. Tiden innan ha-
de präglats av depression.
Hon hade varit arbetslös
och alla stängda dörrar och
evinnerliga "nej tack" hade
dragit ner på självförtroen-
det.

– När Moa föddes fyllde

hon ett tomrum i mitt liv.
För första gången på länge
kände jag mig hel, jag visste
vad jag ville. Jag ville satsa
på familjen.

**Hon skulle bara
koka lite kaffe**

Men så kom den där höst-
dagen år 2006 då Heidi och
Moa, 1 år och 9 månader,
bestämde sig för att gå ut
en stund på gården för att
leka. Sonen Dennis, som då
var sju, hade gått över till
en granne och pappa Ove,
som arbetar som långtra-
darchaufför, var på väg
hem från en resa till Parka-
no. Det hade regnat i några
dagar och det var vått och
ruggigt. Medan Moa lekte
inne i sin lekstuga och i sin
sandlåda plockade Heidi
ved alldeles intill.

– Det sista jag sa till Moa
var att hon skulle gå in i lek-
stugan och koka lite kaffe åt
mamma.

Men när Heidi en liten
stund senare öppnade dör-
ren till lekstugan var Moa
inte där. Hon kunde inte se
henne någonstans. Heidi
berättar om paniken som
växte inom henne medan
hon sprang runt på gården
och letade.

Hon ringde grannfrun
och bad henne skicka hem
Dennis för att också han
skulle komma och hjälpa
till. Snart var de flera perso-
ner ute i hemmets närmas-
te omgivning och letade.

Heidi berättar om hur
hon bara väntade på att få
syn på en liten flicka sit-
tandes på huk bakom en
sten eller bakom ett hörn
kiknade av skratt. Att leka
tittut var bland det bästa
Moa visste.

Men hur de än letade hit-
tade de inte Moa någon-
stans. I desperation knäp-
te Heidi händerna och bad
till Gud att hon skulle hitta
Moa.

– Jag vet inte om det var
en röst som sa det eller om
det bara var en känsla, men
plötsligt stod det klart för
mig att jag skulle titta i sån.
Sån som stått där hela tiden
mitt på gården och som vi
sprungit förbi så många
gångar. Sån som vi alltid så
noggrant såg till att vända
upp och ner. Men det hade
vi inte gjort det den här da-
gen och det hade samlats
lite vatten i den när det
regnat.

– Jag glömmer aldrig hur
jag lyfte upp henne ur sån
– hur kall och smutsig hon
var. Min fina, vackra Moa.
Och huvudet. Det låg i en
så onaturlig ställning.

**Hon blev
en liten ängel**

Det var en chockad Heidi
som i krisgruppens bil följ-
de efter ambulansen till
sjukhuset. Även Ove, som
vid det här laget blivit un-
derättad om vad som hänt,
mötte dem vid sjukhuset.

– Läkarna kämpade i ett
angränsande rum med att
försöka rädda Moas liv. Så
länge återupplivningen på-
gick klamrade vi oss fast vid
hoppet. Ingen av oss kunde
för ett ögonblick tro att det
var meningen att Moas liv
skulle sluta här.

Men när de till slut fick
beskedet om att Moas liv
inte stod att rädda klev Hei-
di in i sin egen värld. Hon
beskriver det som att hon
gick in i en bubbla, totalt
omedveten om allt och alla.

När de senare samlades för
att ta ett sista farväl av flick-
an med ljusst lockigt hår var
det Dennis som lugnt och
sakligt konstaterade:

– Moa har blivit en äng-
el.

Att sörja gör ont

Tiden som följde var ett en-
da töcken. Hemmet fylldes
av kondoleansblommor
och en massa människor.
Föräldrarna fanns ständigt
vid deras sida och hjälpte
dem med det praktiska
som att laga mat och tvätta
kläder.

– Det var som om vi slu-
tade fungera. Utan våra
föräldrar skulle vi aldrig ha
fått någonting i oss.

Heidi berättar om själv-
anklagelserna som plå-
gade henne. Frågorna och
funderingarna om hur det
hade gått om hon gjort på
ett annat sätt, om hon ald-
rig gått ut den dagen.

– Mina armar värkte för
att jag inte fick hålla Moa i
min famn. Det gjorde ont i
hela mig.

Men mitt i sorgen och
saknaden fanns också il-
skan och vreden över orätt-
visan som drabbat hennes
familj.

– Jag gick långa promena-
der i skogen med vår hund.
Där mitt ute i skogen skrek
jag ut min sorg. Jag kände
att jag bara måste få ut all
den vrede och ilska som
fanns uppstämd inuti mig.

**En livshotande
sjukdom**

Knappt tre månader efter
olyckan la en läkare mär-
ke till att Heidis sköldkör-
tel var förstörad och ville
att den skulle undersökas

närmare. Heidi som fortfa-
rande var upptagen av sin
sorg har svårt att ta till sig
det han sa. Det var inte för-
rån hon fick beskedet att
hon drabbats av elakartad
cancer som hon förstod hur
allvarligt sjuk hon var.

– Jag brydde mig inte om
att jag hade en sjukdom
som gjorde att jag kunde
dö. Jag hade snarare skuld-
känslor för att jag måste
lägga ytterligare en börda
på min familj.

I dag är hela sköldkörteln
bortopererad och fram-
för sig har hon en livslång
medicinering. Cancern är
borta men hon är ännu in-
te friskförklarad. Hon med-
ger att sjukdomen skräm-
mer henne.

– För mig var cancer tidi-
gare en sjukdom som drab-
bar andra. Tanken på att
den också kan drabba mig

För Heidi och Ove Hagnäs är det viktigt att Moas grav alltid är snygg och fin. Nallarna vid graven har suttit där i ett år och klarat väder och vind fint.

När det värsta händer

Alla kommuner i Finland anordnar vid behov krissamtal för olycksoffer och deras anhöriga. Också situationer som varit "nära ögat" kan vara traumatiserande. För dem som varit med om sådana situationer kan man ordna likadana krissamtal som för dem som råkat ut för verkliga olyckor.

Tilläggsinformation om krissamtal finns på kommunernas webbsidor. Det går också bra att ringa eller besöka hälsocentralen, kommunhuset eller serviceenheten på kommuncentret.

Ett krismöte räcker från en till fyra timmar och ordnas om möjligt inom ett par dygn efter att olyckan har inträffat. Under mötet går man igenom olyckan och de känslor som hör ihop med det som hänt tillsammans med en utbildad ledare.

Krisbearbetningen är ett slags psykisk första hjälp som ger ett sakligt perspektiv på det som har hänt. Den hjälper människor att ge utlopp för sin rädsla och förstå att de inte är ensamma. De får också hjälp med att förstå att reaktionerna som följer inte är så ovanliga som de kanske känns.

I princip är det kommunerna som ska ordna krissamtal och kristerapi, men församlingarna samarbetar med kommunerna gällande arrangemangen.

Den som behöver hjälp och stöd en längre tid kan fråga om det hos sin egen församling eller hos familjerådgivningscentralerna.

Församlingarna kan också ordna andakter ifall de som berörts av olyckan önskar det. Då behöver man bara kontakta en präst i den egna församlingen.

(Källa: evl.fi)

fanns aldrig. Men när man en gång har varit svårt sjuk blir man medveten om att även man själv är sårbar.

Vill berätta sin historia

För Heidi har det känts viktigt att få berätta sin historia – att få berätta om Moa. Därför ställde hon upp för dokumentären "Vi fick låna en ängel" som sänts i Radio Vega.

– Genom att berätta vad jag varit med om vill jag dela med mig av mina upplevelser och kanske hjälpa någon annan som är i samma situation. Jag vet att det känns hopplöst och som om livet tar slut när man är mitt uppe i det svåra, men jag vet också att det finns en väg tillbaka.

Den vägen har varit lång. Heidi såg det som att hon

hade två alternativ.

– Det ena var att sjunka ner i bitterhet och ilska. Men jag förstod också att det alternativet innebar att Moas liv aldrig skulle ha haft någon mening. Det andra alternativet var att försöka hitta det positiva och på det sättet hålla Moas minne vid liv. För Moa var en positiv person. Hon skulle aldrig ha velat att vi var ledsna.

I dag vågar Heidi till och med känna tacksamhet inför det svåra hon och hennes familj gått igenom. Hon säger att erfarenheten har gjort henne både lugnare och tryggare som person. Händelserna fick henne att ta tag i sitt liv och fortbilda sig till närvårdare. I dag jobbar hon på ett hem för dementa – ett jobb som hon tycker väldigt mycket

om. För två år sedan kände hon att familjen blev helare när dottern **Jonna** kom till världen.

– Men trots att sorgen har förändrats finns saknaden alltid kvar. Det finns inget mer jag önskar än att vi hade fått ha vår Moa kvar.

Gud är inte ond

Det Heidi varit med om har också stärkt hennes tro.

– När jag var mitt uppe i sorgen sökte jag tryggheten och fann att den fanns hos Gud. Moa var så liten när hon dog. Jag insåg att jag måste förlita mig på att hon är trygg, att det finns någon annan som tar hand om henne nu.

– Jag tror inte på att Gud är ond och att det är han som ställer till med olyckor. Jag tror att han finns med dig just då de händer.

När Heidi Hagnäs lilla dotter Moa dog i en olyckshändelse låg det nära till hands att sjunka ner i bitterhet och ilska. – Men jag ville i stället hitta det positiva och på det sättet hålla Moas minne vid liv, säger hon.

Prästen på bilden har ingen koppling till artikeIn. Foto: Isabella Segercrantz

Morgonsamling i skolan liknar ingen annan av prästens uppgifter. Språket får inte innehålla svåra ord eller religiös terminologi, innehållet måste vara konkret och hela samlingen tillräckligt kort.

Prästen får inte prata strunt på skolandakten

Nina Österholm

Prästen är fortfarande välkommen i skolan. Morgonsamlingar och skolgudstjänster är uppskattade på många håll. - Men toleransen är inte hög för dåligt innehåll, varnar prästen Jon Lindeman.

Svettiga morgonsamlingar med psalmsång och bön som inledning på varje skoldag är histora. I många skolor kommer däremot församlingen på besök ungefär en gång i månaden, oftast för att hålla morgonsamling.

- Kontakten med församlingen har fungerat bra och samlingarna har varit på barnens nivå, säger **Elisabet Still**, lärare i Tölby-Vik-by skola i Korsholm.

Lite mera variation skulle hon gärna se i arbetet.

- Det går lite på rutin och det är synd eftersom församlingen blir allt mindre närvarande i barnens vardag. Kyrkan borde kanske försöka möta barnen på ett nytt sätt, funderar Still.

Den kyrkliga traditionen är visserligen stark i Korsholm, både hemma och i skolan, men frågan är om formen räcker till för att bevara församlingskontakten i skolvärlden.

- Jag tycker att försam-

lingens arbetare kunde vara mera frispråkiga. De har ett gott budskap och ett stort arbetsfält att nå ut till. Samlar man fyra hela skolor i kyrkan för en gudstjänst så måste man också ha något att säga.

Andaktslugn

Också i Katedralskolan i Åbo bygger församlingens skolkontakter på tradition. Traditioner som man värnar om och högaktar.

- Särskilt när de blir äldre kommer ungdomarna att uppskatta våra skolgudstjänster och andakter i Åbo domkyrka. Det är något det, tycker rektor **Bertel Wahlström**.

Den här veckan inleder gymnasiet terminen med en skolgudstjänst tillsammans med högstadiet S:t Olofsskolan. Men också till våravslutningen och julen deltar församlingen i skolans fester.

- Det fungerar mycket bra och jag är mycket nöjd. Den stämning som rådde senaste vår när ungdomsprästen höll en påskandakt var obeskrivligt fin. Den var åskådligt uppbyggd kring en betraktelse och avslutades med gemensam bön. Både lärare och elever hade ett så fantastiskt lugn över sig efteråt.

Såhardetdäremotintealltid varit. Enligt Wahlström fanns det tider när församlingens morgonsamlingar inte alls fungerade.

- Varför ska vi ha sådant

här i skolan? frågade en elev när församlingens representant hade pratat strunt. Det måste vara väl förberett när man talar inför ungdomarna. Vi har ett stort ansvar inför de unga generationerna och det måste vi ta på allvar.

Känslig värld

Jon Lindman, kyrkoherde i Finström-Geta, tar kritiken mot församlingens skolandakter på allvar.

”
Samlar man fyra hela skolor i kyrkan för en gudstjänst så måste man också ha något att säga.

- Det blir ju lätt så att man alltid talar om de aktuella högtiderna, om advent och påsk, eftersom det måste vara tillräckligt konkret och lättfattligt. Barnen är ovana med det religiösa språket och då är det bra att ta fasta

på bekanta saker så som traditioner.

Motsatsen till en morgonsamling i skolan är enligt Lindeman en andakt på ålderdomshemmet.

- Där vill man bara höra invanda fraser på det religiösa språk som är bekant från barndomen.

Själv besöker Lindeman skolan ungefär en gång i månaden. På julen kommer skolan till kyrkan.

- Jag känner mig välkommen och det fungerar.

För honom är skolkontakten ett viktigt sätt att få kontakt med nästan alla församlingsmedlemmar i skolåldern.

- Det är bra att barnen får bekanta sig med kyrkan och vad den står för också genom skolan. Det finns många andra föreningar och instanser som samarbetar med skolan och jag tycker det är fint att det finns utrymme för ett sådant samarbete.

Han är ändå medveten om att utrymmet är begränsat. Och fyller inte kyrkan måttet finns det alltid någon annan som gladeligen kommer och håller morgonsamling.

- Det gäller att vara noggrann eftersom skolvärlden är ganska känslig. Missnöje tolereras inte särskilt länge och det är inte sagt att det finns tålmod att vänta på förbättringar. Fungerar samarbetet så är kyrkan välkommen, är samlingarna dåliga så stängs dörren.

Söndagsskolan behöver lärare

På Kimitoön inom Dragsfjärds kapellförsamlings område har församlingens morgonsamlingar redan upphört, inte på grund av missnöje utan för att en lämplig sal för samlingarna helt enkelt saknas.

- Flera skolor delar på en stor bollhall och den är alltid upptagen för gymnastik, berättar ungdomsarbetsledare **Gita Lindgren**.

På finska sidan finns skolandakterna kvar, på svenska ordnar församlingen endast skolgudstjänster.

- Men jag hälsar fortfarande på i skolan och berättar om vår verksamhet, främst om scoutingen. I de lägre klasserna får jag komma in och berätta direkt för eleverna, i högstadiet hänger jag upp lappar.

I framtiden tror Lindgren att församlingsundervisningen, det vill säga söndagsskolan, blir allt viktigare när religionsundervisningen och församlingens närvaro i skolan minskar.

- Den kristna undervisningen för de yngre barnen är vår sak och den måste vi satsa på.

Hon har länge försökt starta upp söndagsskolan på Kimitoön och deltagarintresse finns.

- Söndagsskollärare är däremot en bristvara. Alla vill satsa så mycket på sig själva och ha hela helgen ledig.

Lärare har också ett liv

Jag måste höra till den sista generationen som ännu hade en tramporgel i klassen. I början av 1990-talet bad vi inte längre någon morgonbön i klassrummet men jag minns att vi sjöng psalmer och att orgeln var nästan omöjlig att trampa - också för vår lärare.

Morgonsamling med hela skolan hade vi på fredagar. Sittande på golvet i festsalen fick vi höra om allt mellan Elvis och Estonia. Ibland var det också församlingsbesök och jag minns en präst i konstiga kläder. Antagligen var han missionär. Något djupare intryck gjorde kyrkans besök tydligen inte.

Tydligare än missionären minns jag däremot en ny lärare som kom från det avlägsna Österbotten och hur han presenterade sig själv för oss gapande Hesaglin. Som avslutning spelade han låten Traktor Alban och fastän jag kanske inte förstod allt han sa, delvis på dialekt, så kände jag på något vis att han var helt okej.

Jag minns också en samling i gymnasiet där några lärare berättade om pinsamma tillfällen ur sina liv. Rektorn berättade hur han hade ljugit om att han läst en bok fast han inte alls gjort det, och sedan tvingats sträckläsa den en natt för att inte tappa ansiktet.

Jag hoppas kyrkan får fortsätta att besöka skolan. Men jag hoppas nästan mera på mötet och gemenskapen som dessa storsamlingar i bästa fall skapar, oberoende om innehållet kommer från skolan, församlingen eller någon annan. Utan särskilda ämneskoder har lärarna, liksom församlingens anställda, en chans att vara mer än lärare och präster för eleverna. De kan, om de vågar, tala om större saker än vad som ryms på läsoorden, kanske blotta sig själva en aning och i bästa fall bli de förebilder och fostrare som skolan kan ge ett barn.

Som elev minns jag ju betydligt fler människor än lärare.

Nina Österholm

Presentation

Sofia Torvalds

Ett svenskt rum i äppelträdens skugga

Text & foto: Mao Lindholm

Bröderna Anderssons karriär som vissångare började på orgelläktaren i Pernå. Idag skapar deras visor en varm gemenskap i Gamla Stan i Ekenäs.

– Efter sexton somrar med våra trogna visvänner från olika delar av Svenskfinland måste vi också börja satsa på den yngre visgenerationen. Det gamla gardet kan ju inte hålla på i all oändlighet.

Bosse och Lena Anderssons viscafé Gamla Stan i Ekenäs har i drygt femton år lockat tiotusentals besökare från hela Nyland. Varje tisdag under sommaren bjuds på visor tre gånger under eftermiddagen – klockan två, fyra och sex. En solig sommarmiddag är det inte ovanligt att flera hundra människor samlas i äppelträdens skugga för att inta en kopp kaffe och en kakbit ackompanjerat av underhållande vissång. I solkrämstermer skulle man tala om en mysfaktor på minst 30.

Två på orgelbänk

Bröderna Uffe och Bosse Anderssons uppväxtmiljö är präglad av kultur och andlighet. Hemgården Sigfrids i Pernå har fått sitt namn efter Mikael Agricolas systerson. En gammal stenfot på gården är daterad till 1500-talet då reformatorn, biskopen och det finska skriftspråkets fader bodde där.

– Eftersom vi var grannar med prästgården så har vi växt upp med kyrkoherdarnas barn. När **Karl-Erik Forssell** blev biskop och flyttade till Borgå fick

vi överta hans salsmöblemang. Det står nu i vår hemgård.

Sedan början av 1980-talet bor Uffe på Åland och Bosse i Ekenäs men fortfarande återvänder de regelbundet med barn och barnbarn till barndomshemmet. De första musikaliska minnena är förknippade med orgelläktaren i Pernå kyrka.

– Mamma och pappa sjöng i kyrkokören under många år. Under övningarna placerade de oss på bänken på var sida om kantorn. Eftersom vi var så korta såg vi bara fotarbetet på pedalerna. Det måste ha varit terapi för oss eftersom vi inte hann med något nåjs.

Vann talangtävling

De första musikaliska impulserna fick Uffe som tolvåring när Tant Agneta från Österbotten höll gitarrkurs i Pernå. Den första sång, i C-dur, som bröderna lärde sig sitter fortfarande i ryggmargen:

*Härliga lott att i ungdomens dagar
Vandra med Herren mot himmelens mål.
Ledd av den hand som så troget ledsagar
Den som uppriktigt på Fräl-saren tror.*

År 1958 – Bosse var då tolv och Uffe tretton år – vann de en talangjaktstävling som arrangerades av Nylands Ungdomsförbund på Höganäs i Pernå. Efter det blev det allt flera framträdanden och resor – de har besökt praktiskt taget alla ungdomslokaler i hela Svenskfinland. Och de har samarbetat med en rad kända artister, bland annat med **Siv Lindqvist** och **Monica Aspelund**. Uffe & Bosses varumärke har i alla tider varit stämsången –

Uffe & Bosse Andersson har sjungit tillsammans i femtio år. Tokroligt, allvarligt och vackert blandas i en salig röra – ett koncept som går hem hos de flesta.

Helsingforsborna **Elsa Korkman, Karin Zwinkels, Petter Korkman, Lisa Korkman, Kajus Korkman** och **Lena Solberg** kom till viscaféet från sommarstugan utanför Ekenäs i god tid före Uffe & Bosses framträdande. – En strålande idé detta med viscaféet, säger **Petter Korkman**, det passar alla åldrar.

ny och okänd i vissammanhang på 1960-talet.

– En gång när vi sjöng på Gyldene Freden i Stockholm satt **Cornelis Vreeswijk** i publiken. Han blev helt tagen av att höra "Jag hade en gång båt" framförd i stämmor.

Finlandssvenskt rum

Café Gamla Stan i Ekenäs är Lena Anderssons barndomshem. Hon hade en dröm om att starta ett ca-

fé. Med fyra döttrar i huset ville hon stanna hemma med dem. Sagt och gjort: första veckan hade man två bord, tredje veckan tre, fjärde veckan fyra. När Bosses visvänner började dyka upp mellan caféorden den första sommaren 1995 föddes tanken på att utvidga konceptet till ett viscafé.

– Tanken från början har varit att hålla visan levande. Idag är visan ett brett

begrepp. Det får gärna svänga om den men i första hand odlar vi här den lite lugnare varianten.

Viscaféet har samtidigt blivit något av ett finlandssvenskt rum dit även de som talar finska gärna kommer.

– Vi har gått in för att tala och sjunga på svenska. Det uppskattas av alla. Och finskatalande tycker att det nästan är som att vara utomlands.

Tre säsonger bibeldrama per år

Kerstin Haldin-Rönn

I Vivamo bibelby vaknar Bibeln till liv. Publiken får söka sitt par bland djuren i Noaks ark och gå med i föreställningen.

Efter en natt med åskknallar och störtregn skiner solen över Vivamobibelbyn när det är dags för morgonens första drama, Skapelsens trädgård. Bland lumliga äppelträd får publiken först lyssna till skapelseberättelsen och sedan se de första djuren, fiskarna och

Bengt-Eric Rönn

människorna glädjas över sin tillblivelse till toner ur Vivaldis årstiderna.

Alla dramatiseringar på Vivamo är samtidigt vandringar i den vackra kuperade naturen med utsikt över Lojo sjö. Publiken följer Adam och Eva då de lämnar paradiset och befinner sig snart vid Noaks ark. Den

som vill får komma med i föreställningen.

Efter lunchen uppförs sommarens nya pjäs *Väg-vandrarna* (Tienkulkijat) som baserar sig på de åtta första kapitlen i Apostlagärningarna. Där finns Andens utgjutande, förföljelser, ägandegemenskap, schismer, Sauls kallelse och

hur han som Paulus fortsätter vandra med sin Herre.

Ämnesval inget problem

Matias Nyman är bibelbyns regissör. Han gör också Paulus roll i pjäsen.

– Mycket jobb men det ger bara mersmak, säger han.

Ett femtiotal frivilliga medverkar i sommarpjäserna. Folk kommer från stora delar av landet för att vara med. Unga lär av de äldre. Bibelbyn bjuder på tre säsonger per år, sommar, adventtiden och påsk.

– Vi ville i år ta upp någonting från den första kristna tiden, säger **Anna-Mari Ka-**

skin som skrivit bibelbyns alla pjäser. Vi behöver minnas vårt ursprung och mycket av det som händer då är aktuellt i vår tid, det syns på diskussionerna i vår kyrka.

Det är sju år sedan Kaskinen skrev den första pjäsen för Vivamo. Sammanlagt har 60 000 sett pjäserna.

Från hösten tillträder Ann-Mari Kaskinen som direktör för hela Vivamo, men tid att skriva nya bibeldramatiseringar kommer alltid att finnas.

– Vi behöver ju inte fundera på ämnesval för våra föreställningar. Vi har hela Bibeln att ösa ur, säger hon.

Följ med Taizéblogg

Kyrkpressenredaktören **Marina Wiik** ska tillbringa nio dagar i klosterkommuniteten Taizé i Frankrike.

– Det ska bli ett äventyr! säger hon och tillägger att hon länge längtat efter att få se det mytomspunna Taizé med egna ögon.

– Jag kommer att kastas ut bland en massa människor jag aldrig träffat förr och vara med om saker jag aldrig upplevt tidigare. Kanske det är lite som i himlen, ler hon.

Taizékommunitetens dagsprogram är digert med många samlingar och sångstunder. Ändå hoppas Marina Wiik hitta tid att blogga varje dag.

– Dessutom räknar jag med att få intervjua många spännande människor.

Livet i Taizé är enkelt och ekologiskt.

– Jag vet inte ännu var jag ska sova, i tält eller i en barack. Men ibland tror jag att det är bäst att man inte vet så mycket innan man åker i väg.

Hon väntar med spänning på hur hon kommer att påverkas av den unika miljön.

– I Taizé samlas en massa människor som alla tror, men på olika sätt. Jag tror att det är viktigt att det finns sådana ställen.

Resan till Taizé ordnas av Församlingsförbundet. Till Taizé välkomnas i första hand personer som är yngre än trettio.

– Så det kändes som om det var min sista chans att åka, säger Marina Wiik, 29.

– Jag föreställer mig Taizé som en stor scoutjamboree med okonstlat lägerliv, djupa kvällssamtal i skuggan av tältduken och glada människor från hela världen.

Du kan följa med Marina Wiiks Taizéblogg på www.kyrkpressen.fi (ST)

Kulturnytt

Pro Fide årets gospelband

Årets Golden Gospel 2011-pris gick till ensemblen *Pro Fide*. Priset överräcktes på gospelsfestivalen i Joensuu den 11 augusti.

– Bandet, som grundades 1966, har aldrig vilat på lagrarna. *Pro Fide* har ödmjukt fört vidare gospelns budskap till platser där kamerablixterna inte avfyra, säger juryns ordförande, festivalledaren **Hannu Hätönen**.

Pro Fides uppsättning har växlat genom åren. Tidigare har bland annat **Mikko Kuustonen** och **Juha Kela** spelat i bandet. Nuvarande medlemmar är **Petri Repo**, **Antti Kokko**, **Heikki Kärhä**, **Tuomo Komonen** och **Markus Ikonen**.

Golden Gospel-priset har delats ut sedan 1998. (KT/MW)

Ny psalm om nätberoende

Trötthet och ångest, ännu en natt på nätet ... (red. övers.) Så börjar *Den nätberoendes psalm* som författaren och teologen **Jaakko Heinimäki** skrivit. Psalmens uruppfördes i tv i helgen när programmet *liro irti* på kanalen Yle teema behandlade psalmer.

Inför programmet bandades en hel psalmkväll med liro i Berghälls kyrka. I programmet ingick också den nya nätpsalmen som programledare **liro Rantala** har komponerat melodin till.

Programmet kan ses på Yle Arenan fram till den 13 september. (NÖ)

Erika Rönngård

Kyrkan drar fullt hus i kulturhuvudstaden

Över 60 000 besökare har redan sett konstverket *Den sista måltiden* som visas i Åbo domkyrka.

– Församlingarnas bidrag till kulturåret har dragit fulla hus, konstnärer projektsekreterare **Jaana Rantala** för Kotimaa24.

Hon tillägger att året har lärt Åboförsamlingarna hur bra samarbetet med exempelvis staden fungerat, många fördomar har kommit på skam.

Enligt kantor **Heikki Rainio** har kulturen mycket att ge kyrkan och särskilt gudstjänstlivet.

– I gudstjänsten går många som fortfarande söker kyrkan och dess budskap. Kyrkan måste tala ett språk som de förstår. Här har kulturen i alla dess former särskilt mycket att ge.

Kulturåret i Åbo fortsätter fram till årsskiftet. Till allhelgona planerar församlingarna ett särskilt evenemang som motvikt till det nya halloween-firandet. (NÖ)

Nästa tisdag öppnar många skolor sina dörrar, så även Suur-Helsingin Kristillinen koulu. I Finland finns ett tjugotal kristna skolor, och Suur-Helsingin Kristillinen är en av dem. Vad skiljer den från en vanlig skola?

– Vi har bara 45 elever, så vi är som en liten byskola, säger rektor **Jan Cedercrutz**.

Skolan följer samma läroplan som alla andra skolor, men Cedercrutz säger att världsåskådningen, värdegrunden och människoupfattningen är en annan.

– Vi har inte skapat något nytt, men vi har

Vi frågar

Vad skiljer en kristen skola från en vanlig?

bevarat den kristna värdegrund som förr fanns i alla skolor. Det var ju faktiskt kyrkan som grundade skolorna i Finland.

I praktiken innebär det här att varje dag inleds med en morgonsamling med lovsång och bön och att det finns en bibelvers för varje vecka. Varje klass har en egen morgoninledning där barnen till exempel kan ta upp egna böneämnen.

– Men matematik är

matematik och engelska är engelska också hos oss.

Biologiundervisningen kan däremot skilja sig lite från undervisningen i andra skolor.

– Vi tror att Gud har skapat världen och det kommer fram också i biologin. Vi tar förstas också upp evolutionsteorin som en förklaringsmodell.

Att föräldrar och lärare tror på samma sak syns i skolan.

– Det är självklart att respektera vuxna och inte reta andra.

För tillfället finns det inga svenskspråkiga kristna skolor i Finland. (ST)

Yxan i sjön

Som liten slukade jag alla böcker på lokalbiblioteket. Bibliotekstanken hade redan gjort grundurvalet och placerat intressanta nyheter framme vid lånedisken, för mig var det bara att välja och vraka. Genom att läsa reste jag till olika tider och platser, samtidigt som jag lärde mig grunderna i hur världen och människorna fungerar.

Så är det inte mer – de böcker jag läser per termin kan räknas på en hands fingrar.

Det sägs att man inte ska göra sin största passion till ett yrke. För min egen del gör journalistjobbet att jag inte riktigt orkar läsa skönlitteratur längre. Jag har svårt att koppla bort yrkesrollen och irriteras över dåligt språk eller svag intrig. Om boken innehåller alltför långa transportsträckor bläddrar jag helt enkelt framåt och räknar ut det jag misssade på egen hand.

Enligt Franz Kafka måste en bok vara "yxan för den frusna sjön inom oss". Men som vuxen tillåter jag mig inte längre att utmanas på samma sätt som tidigare. Jag är rädd för att bli omskakad i min vardagstrygghet, att få min svaghet blottad och göras sårbar.

Samhället uppmanar inte direkt till en livsstil som kräver reflektion och värde inte går att mäta i euro eller cent. Det är enklare att djupdyka i vardagens mödor och lättköpta nöjen än i filosofiska grubblerier som kanske ändå inte leder någon vart och bara skapar en rastlöshet i själen.

Eller kanske är det hela betydligt mindre dramatiskt. Kanske är min försvunna läslust i grund och botten bara ett uttryck för att det finns olika skeden i livet, lite som det finns olika perioder i det religiösa sökandet. Då är det också möjligt att hitta tillbaka – i bästa fall berikad av det jag upplevt i gräset på andra sidan.

I går gjorde jag en bokbeställning på bibliotekets nättjänst.

Marina Wiik

Läsvärt

med Stig Kankkonen

När **Stig Kankkonen** får frågan om vilket verk som gett honom en existentiell upplevelse nämner han inget teologiskt storverk. I stället lyfter Kyrkpressens tidigare chefredaktör fram **Vainö Linnas** trilogi *Här under polstjärnan*.

– Redan titeln har ju något ödesmättat i sig. Vi föds till en viss tid och en viss plats där vi ska utföra en uppgift. När jag läser böckerna kommer jag att tänka på bibelstället "Herre, lär mig inse att jag skall dö och hur få mina tillmätta dagar är" (Ps 39:5).

Trilogin utkom åren 1959–62 och skildrar Finlands historia från slutet av 1800-talet till 1900-talets mitt. I centrum står torparläkten Koskelas öden, som skildras genom många fångslande personligheter.

– Jussi Koskelas sätt att se på världen är intressant eftersom det är så olik mitt. Han var en pessimist som tog livet väldigt hårt. När skörden hade varit ovanligt god kommenterade han det med att den nog kunde ha varit ännu rikligare.

En annan romanfigur som sysselsatt Kankkonens tankar är prosten Lauri Salpakari.

– Han grubblade ständigt

över meningen med livet och hade otroligt svårt att fatta beslut. Fastän han var en vek man gav han uttryck för mod när han predikade trots att de röda förbjudit det. Han blev till och med fångslad, men jag tänker mig att det var en av de klaraste stunderna i hans liv när han fick visa att tron håller.

Kankkonen rekommenderar *Här under polstjärnan* för alla som är över 15. Själv

har han böckerna på cd och återkommer regelbundet till dem.

– Berättelsen fungerar som en historiektion men har också ett tidlöst innehåll. Liksom Bibeln talar böckerna om att livet är som bäst när det är mödosamt. De rika personskildringarna visar att man kan gå igenom livet på många olika sätt och att inget nödvändigtvis är bättre än det andra. (MW)

Erika Rönngård

Vacker men stundtals vilsen debutroman

BOK Wannabe av Sara Jungersten. Schildts 2011.

Sara Jungerstens debutroman *Wannabe* handlar om en längtan så stark att den överträffar det mesta. Bokens huvudperson Tove är i tjuugoårsåldern och känner i hela sin varelse att det är skådespelare hon vill och måste bli.

Efter uppväxten i den österbottniska skärgården och ett misslyckat försök att komma in på Teaterhögskolan får hon ett tillfälligt kontrakt som statist i en musikaluppsättning på Wasa Teater. *Wannabe* handlar till stora del om känslan av

att äntligen vara där hon ska vara kombinerat med känslan av att behöva kämpa för att passa in. För Tove är teatern mycket mer än en karriär – den är ett hem och en tillhörighet, en väg ut ur ensamheten och en mening med livet. Det är inte bara teatervärlden

utan också Vasa som Jungersten fångar in på ett många gånger mästertligt sätt. Jungersten skriver fram staden så att Vasaborna kan känna trottoarernas kantstenar och vindilarna mellan husen medan de läser texten och följer i Toves fotspår. Likaså kan man känna teaterhusets atmosfär, spänningen i luften och Toves förälskelse i de omgivningarna hon äntligen fått en stunds tillträde till.

Jungersten ger också nedslag i Toves uppväxt och det utanförskap hon upplevde redan då. Här finns en fint utförd serie återblickar till

barndomens havsbad som steg för steg knyts allt tätare till berättelsens nutid.

Halvvägs in börjar berättelsen ta fart, men innan dess är den många gånger som sin huvudperson: vackert framförd men vilsen i tillvaron. Jungersten gör sporadiska nedslag i Toves höst och vinter på teatern, krogrundorna upprepar sig och onödigt många gånger får läsaren läsa om Toves känsla av ensamhet formulerad på snarlika sätt. Ibland förekommer potentiella spänningstoppar som aldrig lyfter på allvar. Det finns en scen där Tove ska

imponera iklädd en paljettkläddning, och där berättelsen halkar över ögonblicket så att läsaren först efteråt inser att det redan är förbi. Även om språkhanteringen är ypperlig och beskrivningarna många gånger nästan kryper under huden dras helhetsupplevelsen ner av intrigens vilshenhet under bokens första halva. Inför nästa Jungerstens roman önskar man sig samma fina språkhantering och närvaro, men med mera skärpa och tydligare riktning i intrigen.

Erika Rönngård

Du missade väl inte ...

**Visbröderna
Andersson fikar
på finlandssvenska**

sid 14

**Läsvärt med
Stig Kankkonen** sid 15

Augustikryset
sid 12

**Ledaren
Rätt i Kairo,
fel i London?**

sid 4

Alpha är som att ha fest med goda vänner

Istockphoto

Marina Wiik

**Alphakursen förändrar
dem som deltar i den.
Borde församlingen också
förändras?**

När Saara Henkola och Hanna Eisentraut-Söderström, kaplan i Borgå domkyrkoförsamling, diskuterar Alphakurser häglar de positiva kommentarerna tätt.

– Alpha är som att ha fest med goda vänner. Man äter gott, umgås och lär känna både sig själv och andra, sammanfattar Henkola.

För Eisentraut-Söderström blev diskussionerna om den heliga Anden en aha-upplevelse.

– Anden betonas ju inte speciellt mycket i våra lutherska sammanhang och jag kände mig spänd inför att berätta om den heliga Anden på ett personligt plan. Men under vårt lägerveckoslut kändes det som om Anden själv satt vid bordsändan och gjorde mig frimodig.

Kom till tro

Borgå domkyrkoförsamling ordnade sin allra första alphakurs förra hösten och har enbart positiva upplevelser av konceptet.

– Man behöver verkligen inte vara troende eller veta något om tro för att komma med, det räcker med att vara nyfiken. Enligt den anglikanska präst som grundade Alpha på 1980-talet är idealdeltagaren ateist, säger Eisentraut-Söderström.

Höstens kurs lockade sexton deltagare med olika bakgrund

och i varierande ålder. Saara Henkola, 34, tyckte om att den kristna tron förankrades i deltagarnas mångskiftande vardag.

– På kursen fick jag en personlig tro. Jag fick ge uttryck för mina frågor och tankar och behövde inte bekymra mig för att verka dum eller för vågad, säger Henkola.

Eisentraut-Söderström beskriver Alpha som en slags skriftskola för vuxna.

– Vi fokuserar på det som förenar troende i olika samfund, inte på det som skiljer oss åt. Jag tror aldrig vi blir färdiga med diskussioner om till exempel homosexualitet eller kvinnopräster, men jag tror vi kan överlämna vissa saker åt Gud. Det är lite som när jag säger åt min dotter att det där är vuxensaker, det där behöver du inte bekymra dig om.

Urkyrkan som förebild

Under det gångna året har Saara Henkola och en handfull av hennes kurskamrater deltagit i arrangemangen av bland annat Taizé- och kvällsmässor i församlingen. Tidigare hade hon deltagit i kvinnornas bastukvällar, men de fyllde inte riktigt samma funktion.

– Om församlingsmedlemmarna själva får vara med och ordna program blir innehållet genast mer tillgängligt än om de bara deltar som passiva åhörare. Men innan någon blir aktiv i församlingen måste han ju ha en inköpsport till den.

Hanna Eisentraut-Söderström håller med Henkola. Traditionell församlingsverksamhet kan ofta kännas stel och toppstyrd.

Hanna Eisentraut-Söderström och Saara Henkola vill fokusera på det som förenar alla som tror – till exempel Jesus.

Vad är Alpha?

- En grundkurs i kristen tro som ordnas inom olika trossamfund i 165 länder.
- Omfattar tio kurskvällar och ett veckoslut. Varje kväll har ett visst tema, till exempel *Den kristna tron – tråkig, osann, irrelevant?*, *Vem är Jesus?*, *Varför ska jag be och hur?*
- Kvällen inleds med gemensam middag och en föreläsning av en inbjuden gäst. Efter det diskuteras kvällens tema i smågrupper.

– Alpha har sin förebild i urkyrkan och egentligen borde all församlingsverksamhet ge uttryck för samma gemenskap och tillgänglighet. Att det inte är så beror på våra traditioner, exempelvis det hierarkiska tanke sättet om att endast prästen får fungera som ledare.

I höst börjar en bibelstudiegrupp i församlingen och Henkola väntar redan på den med

spänning. Hon ser fram emot att få djupdyka in i Bibelns berättelser och personligheter, men skulle med facit på hand ha önskat sig något dylikt genast efter Alphakursen.

– Nu hann jag känna ett visst tomrum inom mig. Jag skulle ha önskat mig till exempel diskussionsgrupper där man får fördjupa sina tankar om tro. Alpha satte i gång en omfattande

utvecklingsprocess i mig och jag skulle gärna ha bollat mina funderingar med andra.

Hitta sig själv

Henkola tycker att församlingen kunde satsa på till exempel retreatar eller veckoslutsläger för familjen.

– Alphan påverkade inte bara mig utan också mina närstående.

Hon berättar om ett tillfälle då hon bad aftonbön tillsammans med sin man efter lägerveckoslutet om den heliga Anden.

– Plötsligt började de gamla orden leva på ett helt nytt sätt i mitt inre. Min man märkte det också och började gråta. Jag behövde inte förklara vad som hänt mig, han förstod.

Ändå tycker hon inte att hennes vardag ser annorlunda ut än tidigare eller att hennes personlighet skulle ha förändrats som i ett trollslag.

– Jag försöker få min tro att märkas allt mer i min vardag, i hur jag bemöter mina medmänniskor. Jag bemödar mig om att vara snäll och hjälpsam också då jag är trött eller hungrig och inte skulle orka med det.

Enligt Eisentraut-Söderström handlar kristendomen ändå inte om att uppfylla en massa krav utan om att känna sig älskad trots att man är besvärlig.

– Många lever sina liv i racerfart och skuffar undan alla svåra saker. Alpha kan vara ett led i att hitta sig själv och våga vara den man är fullt ut.

En ny alphakurs startar i Svenska Församlingshemmet i Borgå 5.10. Följ med församlingsannonseringen för info om övriga församlingars alphaverksamhet!